VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67

THỨ TƯ

24.4.2024 (16.3 Giáp Thìn)

Số 50 (4027)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Thủ tướng đề xuất đưa ASEAN thành hình mẫu trong chuyển đổi số toàn cầu

[2]

QUANH CHUYỆN ĐẶT TÊN SAU SÁP NHẬP:

Cầu thị, dân chủ và cần tham vấn...



Bài 1:

"Họ gánh cả tên xã, tên làng trong mỗi chuyến di dân"

PHƯƠNG ANH

"Như chiếc rễ ăn sâu vào lòng đất. Ai nhổ được tên làng. Ra khỏi vòng kỳ ức?...". Những câu thơ hoang hoải nhớ nhung của mỗi người dân quê hương và mảnh đất quê hương, nơi họ sinh ra, lớn lên và dù có phiêu bạt bốn phương trời thì miền nhớ ấy vẫn luôn là vùng ký ức thiêng liêng, mãi mãi.

Trành cải chuyện đổi, xóa sổ tên làng, xã trong những ngày qua vì thế ngày càng trở nên gay gắt. Lời nhắc nhở không xem nhẹ việc đặt, đổi tên, tránh việc đưa ra những cái tên chứa đựng hồn cốt ngàn năm trở thành vô nghĩa. Hơn bao giờ hết, đang rất cần các cơ quan quản lý, chính quyền các địa phương làng nghề và cả nhân nhắc kỹ càng.

Mỗi cuộc đổi "gánh theo tên xã, tên làng..."

Tính cử trong chuyện công tác qua xứ Nghệ những ngày này, chúng tôi có dịp lắng nghe người dân xôn xao chuyện tên làng, tên xã sau sáp nhập. Những tên để xuất mới thì khó cùng, xa lạ khiến không ít người bàn khoăn, bức xúc... Bởi bấy lâu, những cái tên mộc mạc đã thấm vào máu thịt với quá trình hình thành và phát triển của làng, với cuộc đời của mỗi người, lưu giữ ký ức, kỷ niệm, tình cảm, trải nghiệm của họ...

(GS.TS TỪ THỊ LOAN)

Việc đặt tên mới cho các làng, xã sau sáp nhập tưởng là nhỏ, nhưng thực ra vô cùng phức tạp và nhạy cảm, đôi khi đưa tới những mâu thuẫn giữa các cộng đồng làng, xã bị sáp nhập, thể hiện ở sự phản ứng, thậm chí là "chống đối" của người dân.

Là bởi mỗi tên làng, xã đều gắn với bề dày lịch sử, truyền thống văn hóa, bản sắc địa phương, ký ức cộng đồng. Nhiều tên làng còn ẩn chứa những trầm tích văn hóa, hồn cốt quê hương, gắn bó mâu thịt với quá trình hình thành và phát triển của làng, với cuộc đời của mỗi người, lưu giữ ký ức, kỷ niệm, tình cảm, trải nghiệm của họ...

GS.TS Từ Thị Loan trân trọi, việc sáp nhập và ghép một phần tên xã Liên Phương với xã Hà Hồi thành Hà Liên làm mất đi địa danh Hà Hồi nổi tiếng

Bài 2:

Làm sao để "mất mát" ít nhất?

Bài, ảnh: PHẠM NGÂN

Những tiếng thở dài của nhiều bậc cao niên sau khi tiến hành sáp nhập, xuất hiện cái tên mới vô cùng lạ lắm, là tín hiệu của sự bất ổn về cách làm. Nhiều nhà nghiên cứu cho rằng, tên làng, xã mới và lạ lắm, không còn bóng hình của lịch sử, văn hóa sẽ như cây kéo vô tình cắt đứt mọi sự liên lạc giữa quá khứ với hiện tại và tương lai của một vùng đất, kỳ niệm của biết bao thế hệ...

Bài 3:

Trong mỗi trái tim đều ấp ủ một tên làng

Bài, ảnh: PHƯƠNG ANH - QUỲNH HOA

Trên những miền quê đang đau đáu câu chuyện tên xã, tên làng, rất nhiều con người chúng tôi đã gặp, vô vàn tâm tư chúng tôi đã được lắng nghe. Từ nỗi tiếc nuối khi mất tên gọi của làng nghề truyền thống, đến tâm tư danh xưng của làng gắn với chiến thắng lịch sử, nay đều bị "đẻo got, gán ghép" đầy vô cảm.

Bài 4:

"Hành chính" quá sẽ dẫn đến ngô nghê, vô hồn

PHƯƠNG ANH - QUỲNH HOA - PHẠM NGÂN (lược ghi)

Quanh chuyện đặt tên sau sáp nhập đang tải trên *Văn Hóa* đã nhận được sự quan tâm của nhiều nhà quản lý, nhà khoa học, chính quyền địa phương và độc giả. Trao đổi với chúng tôi, các chuyên gia khẳng định, đặt tên mới cho làng, xã là bài toán khó nên chính quyền các địa phương không chỉ cần cẩn trọng, bài bản mà nhất thiết, phải xem trọng việc tham vấn, lắng nghe ý kiến cộng đồng.

[8]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Khi địa danh là di sản văn hóa

●CAO CHƯ

Nhiều địa phương đang khẩn trương tiến hành sáp nhập các đơn vị hành chính, và một vấn đề rộ lên không ngờ trong thời gian qua là việc xác định tên mới gọi cho những đơn vị hành chính vừa sáp nhập. Nghĩ cũng phải thôi, bởi tên đất hay địa danh gắn với biết bao nhiêu tình cảm, tri thức, truyền thống của nhiều lớp người của một địa phương nào đó.

(Xem tiếp trang 2)

Tuần Văn hóa Việt Nam tại Campuchia năm 2024 sẽ diễn ra trong tháng 5

[2]

Quốc hiệu Việt Nam với chặng đường lịch sử của dân tộc

[3]

Gỡ khó để điện ảnh Việt "cất cánh"

[10]

Để Việt Nam trở thành "kinh đô ẩm thực" của thế giới



[6]

QUY HOẠCH THÀNH PHỐ HỘI AN:

Quan trọng nhất vẫn là giữ được hồn cốt của Hội An

[5]



SÁU BỆNH VIỆN TUYẾN TRUNG ƯƠNG KHÁM CHỮA BỆNH MIỄN PHÍ TẠI ĐIỆN BIÊN:

Cảm ơn các bác sĩ đã quan tâm đến bà con!

[13]

ĐỘI TUYỂN FUTSAL ĐÁ TRẬN TỨ KẾT GIẢI CHÂU Á TRANH VÉ DỰ WORLD CUP:

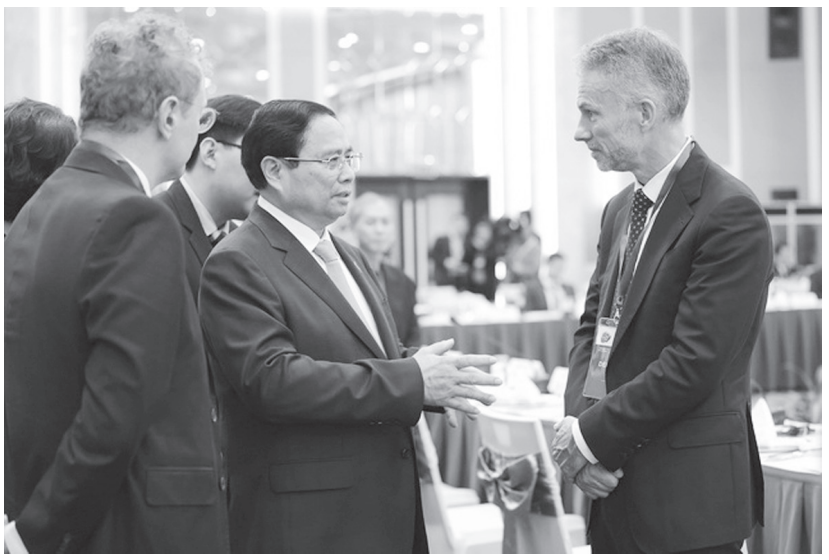
Thử thách khó nhằn

[15]

Thủ tướng đề xuất đưa ASEAN thành hình mẫu trong chuyển đổi số toàn cầu

Ngày 23.4, trong khuôn khổ Diễn đàn Tương lai ASEAN 2024, Thủ tướng Phạm Minh Chính và Thủ tướng Lào Sonexay Siphandone, nước Chủ tịch ASEAN 2024 đồng chủ trì tọa đàm với doanh nghiệp các nước ASEAN và các đối tác với chủ đề "Cộng đồng doanh nghiệp ASEAN gắn kết, tự cường và bền vững: Nắm bắt thời cơ trong thời đại số".

Mở đầu tọa đàm, Thủ tướng Lào Sonexay Siphandone cho rằng, chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ không chỉ trong khu vực mà trên toàn thế giới, diễn ra trong mọi mặt của đời sống xã hội. Do đó, cần có sự hợp tác chặt chẽ hơn giữa các chủ thể, trong đó có sự phối hợp giữa các doanh nghiệp, khối tư nhân với Chính phủ các nước và giữa các nước với nhau. Qua đó, tận dụng tối đa lợi ích, đồng thời hạn chế, khắc phục tối đa những thách thức do công nghệ số mang lại...



Thủ tướng Phạm Minh Chính trao đổi với đại diện doanh nghiệp tại tọa đàm
Ảnh: NHẬT BẮC

Phát biểu tại tọa đàm, Thủ tướng Phạm Minh Chính đánh giá cao nhiều ý kiến phát biểu sâu sắc, tâm huyết, xây dựng, sát thực tiễn, thể hiện rõ sự quan tâm, mong muốn của đại biểu về thúc đẩy tương lai kinh tế số của ASEAN.

Cho rằng, trong thế giới ngày nay, cùng với chuyển đổi xanh, chuyển đổi số trở thành xu thế tất yếu, là một động lực tăng trưởng mới cho phát triển nhanh, bền vững, vì tương lai thịnh vượng của ASEAN, khu vực và toàn cầu, với Kế hoạch tổng thể số ASEAN 2025, ASEAN đã thống nhất cách tiếp cận tổng thể, chiến lược để thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện, coi đây là một động lực then chốt để phát triển kinh tế bao trùm và bền vững. Theo Thủ tướng, sự phát triển kinh tế số của ASEAN được thúc đẩy bởi các yếu tố thuận lợi: Vị trí địa chiến lược, địa kinh tế quan trọng; thị trường tiêu dùng lớn, cơ cấu dân số trẻ, tầng lớp trung lưu ngày càng tăng; tăng trưởng kinh tế phục hồi nhanh; mạng lưới liên kết, hợp tác kinh tế rộng rãi; hệ sinh thái kinh tế số ASEAN đang phát triển mạnh mẽ...

Bày tỏ niềm tin vào tiềm năng, thế mạnh của ASEAN; sự quyết tâm, đồng lòng của Chính phủ, cộng đồng doanh nghiệp, người dân; sự hợp tác, gắn kết chặt chẽ của các đối tác khu vực, quốc tế về một Cộng đồng ASEAN số hóa trong tương lai không xa, Thủ tướng đề xuất 3 định hướng đột phá nhằm đưa ASEAN trở thành một hình mẫu trong chuyển đổi số trên toàn cầu...

P.V (tổng hợp)

Khi địa danh...

(Tiếp theo trang 1)

Cứ thử đặt mình vào trường hợp tên địa phương vốn thân thương bỗng dưng không còn được dùng nữa, không được gọi lên nữa, sẽ dễ cảm thông. Hai địa phương hợp nhất thành một, ắt nảy sinh yêu cầu định danh cho địa phương hợp nhất đó, lấy tên gì, lấy một tên bỏ một tên, hay ghép hai tên lại với nhau, như trường hợp hai xã Quỳnh Đôi và Quỳnh Hậu tỉnh Nghệ An, lấy Quỳnh Đôi hay Quỳnh Hậu, hay máy móc ghép là "Đôi Hậu". Quả là rất đau đầu và khiến sự tranh luận nảy sinh là điều tất yếu.

Trước tiên xin khẳng định rằng, hoạch định đơn vị hành chính và đi kèm với nó là đặt tên đơn vị hành chính xưa nay thuộc thẩm quyền của nhà quản lý. Khác với địa danh dân gian (popular toponyms/ folk names) do công chúng tự đặt, đây là loại địa danh chính thống (official toponyms), phải do nhà nước quyết định, và chỉ một tên duy nhất cho một thực thể hành chính. Thời phong kiến, tên một thực thể đơn vị hành chính được chính quyền phong kiến ấn định (embed), tất nhiên trên cơ sở tính toán của các trí thức Nho học, dùng phép lựa chọn mà người ta cho là tối ưu. Khoa học địa danh (toponymy) trên thế giới có ý niệm quyền định danh (naming-rights) và trong trường hợp này người ta coi là thuộc vào quyền lực nhà nước (power). Nhưng trong thể chế dân chủ, người dân cũng được tham gia ý kiến vào quyền định danh ấy, là việc mà ta đang xúc tiến.

Vấn đề quả là khó nghĩ khi ta phải lựa chọn một địa danh phù hợp cho đơn vị hành chính mới. Bởi về mặt khách quan, bản thân vấn đề là không đơn giản. Và cũng bởi về mặt chủ quan là khoa địa danh học ở nước ta còn sơ khai, về cơ bản chưa kết nối với thế giới, như chính một số nhà nghiên cứu địa danh và ngữ học đã thừa nhận. Nếu khoa học địa danh phát triển, sẽ giúp ích rất nhiều cho chính quyền và nhân dân trong việc xác định địa danh được lựa chọn một cách tối ưu. Chẳng hạn trong tranh luận về địa danh Quỳnh Đôi, Quỳnh Hậu nói trên, chưa thấy bóng dáng người nghiên cứu địa danh học ở đâu.

Tôi sực nhớ đến ý kiến của Bahram Amirahmadian, Phó Giáo sư ngành Nghiên cứu Thế giới, Đại học Tehran (Iran), Trưởng nhóm địa danh lịch sử, Ủy ban Tiêu chuẩn hóa Địa danh Iran (ICSGN), Trung tâm Đồ bản Quốc gia Iran (NCC), tại phiên họp thứ 25 Nhóm chuyên viên Liên Hợp Quốc về Tên địa lý (UNGEGN) tổ chức tại Nairobi (Kenya) năm 1997. Ông cho rằng các địa danh đã có trong quá khứ đều thuộc về lịch sử (khác với địa danh mới khởi tạo thời đương đại). Ông viết: "Tên địa lý (địa danh) nhất là đối với những ai tựa vào cái nền lịch sử, rất quan trọng trong lịch sử và văn hóa của bất cứ quốc gia nào… Chúng thuộc về lịch sử và văn minh của quốc gia ấy. Bởi vậy người ta nên bảo tồn các địa danh này như một phần của lịch sử và di sản văn hóa." (a cultural heritage). Thậm chí Bahram còn khuyến cáo chớ có ý muốn thay đổi tên địa danh dù chưa hiểu rõ ý nghĩa lịch sử của chúng.

Tất nhiên không phải địa danh nào cũng là di sản văn hóa, địa danh càng cổ thì chúng càng có giá trị vì gắn với bao thế hệ, bao biến chuyển của đời sống, bao sự kiện lịch sử. Sẽ rất khó hình dung sẽ như thế nào nếu giả dụ các địa danh quan trọng trong nước bỗng dưng biến mất. Khi đã xác định địa danh là di sản văn hóa thì ta phải ứng xử nó như ứng xử với các di sản văn hóa khác. Hoạch định đơn vị hành chính, cũng như xác định địa danh cho nó, là việc rất hệ trọng. Trộm nghĩ các cơ quan chức năng nên có những cuộc hội thảo với sự tham gia của nhiều ngành khoa học khác nhau về vấn đề này để giúp ích không chỉ cho hôm nay mà còn mãi về sau.

Về lâu dài cũng cần có sự tham gia của những người nghiên cứu địa danh với vai trò tư vấn, thẩm định và phản biện khi có nhu cầu định danh. ■

Tuần Văn hóa Việt Nam tại Campuchia năm 2024 sẽ diễn ra trong tháng 5

Bộ VHTTDL vừa có Quyết định 1070/QĐ-BVHTTDL về việc phê duyệt Đề án tổ chức Tuần Văn hóa Việt Nam tại Campuchia năm 2024. Mục đích của Đề án nhằm tổ chức chuyến thăm, làm việc tại Campuchia của lãnh đạo Bộ VHTTDL; các hoạt động văn hóa, nghệ thuật Việt Nam tại Campuchia nhằm quảng bá văn hóa, đất nước, con người Việt Nam tới công chúng Campuchia, qua đó giới thiệu tiềm năng du lịch Việt Nam thông qua các hoạt động biểu diễn nghệ thuật.

Thông qua các hoạt động giao lưu văn hóa nghệ thuật để góp phần tích cực tăng cường hơn nữa sự tin cậy lẫn nhau, đưa quan hệ láng giềng tốt đẹp, hữu nghị truyền thống, hợp tác toàn diện, bền vững lâu dài giữa Việt Nam và Campuchia ngày càng đi vào chiều sâu, thực chất và hiệu quả. Theo đó, Tuần Văn hóa Việt Nam tại Campuchia năm 2024 sẽ được tổ chức từ ngày 20-25.5 tại Thủ đô Phnom Penh và tỉnh Banteay Meanchey... Các hoạt động chính bao gồm: Tổ chức chương trình biểu diễn nghệ thuật tại Lễ Khai mạc Tuần Văn hóa Việt Nam tại Thủ đô Phnom Penh; Tổ chức chương trình biểu diễn nghệ thuật tại Banteay Meanchey; Kết hợp tổ chức chương trình nghệ thuật phục vụ cộng đồng người Việt Nam tại Campuchia. Triển khai công tác truyền thông về các hoạt động trong Tuần Văn hóa Việt Nam tại Campuchia, chuyến thăm và làm việc tại Campuchia của lãnh đạo Bộ VHTTDL và các hoạt động liên quan.

Đồng thời, Đề án cũng đặt ra yêu cầu tổ chức các hoạt động trang trọng, thể hiện quan hệ hữu nghị, láng giềng Việt Nam - Campuchia; các hoạt động văn hóa, nghệ thuật giới thiệu được tinh hoa, bản sắc văn hóa dân tộc, kết hợp hài hòa giữa tính truyền thống và đương đại, giới thiệu những nét đặc sắc của nền văn hóa Việt Nam tại Campuchia. Các hoạt động được tổ chức đảm bảo thiết thực, tiết kiệm và hiệu quả, linh hoạt, phù hợp với bối cảnh và tình hình thực tiễn.

L.SƠN

Hà Nội sẽ bắn pháo hoa tại 6 điểm dịp kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô

Hà Nội sẽ bắn 4.200 quả pháo hoa tầm cao và 630 giàn pháo hoa tầm thấp trong 15 phút ngày 10.10, nhân dịp kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô. Theo đó, ngày 23.4, UBND TP Hà Nội ban hành Kế hoạch số 124/KH-UBND tổ chức bắn pháo hoa kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10.10.1954 - 10.10.2024). Theo kế hoạch, sẽ có 6 điểm với 7 trận địa bắn pháo hoa tầm cao kết hợp pháo hoa tầm thấp, cụ thể: Trận địa số 1 tại quận Hoàn Kiếm (trước trụ sở tòa soạn Báo *Hà nội mới*); trận địa số 2 tại quận Hoàn Kiếm (trước Bưu điện Hà Nội); trận địa số 3 tại quận Tây Hồ (tại vườn hoa Lạc Long Quân, trước UBND quận Tây Hồ).

Trận địa số 4 tại quận Nam Từ Liêm (tại khuôn viên đường đua F1, phường Phú Đô); trận địa số 5 tại quận Hai Bà Trưng (đảo Dừa, công viên Thống nhất, phường Lê Đại Hành); trận địa số 6 tại quận Hà Đông (hồ Văn Quán, phường Văn Quán); trận địa số 7 tại thị xã Sơn Tây (Thành cổ Sơn Tây). Dự kiến, Hà Nội sẽ sử dụng 4.200 quả pháo hoa tầm cao (7 trận địa mỗi trận địa 600 quả) và 630 giàn pháo hoa tầm thấp (mỗi trận địa 90 giàn) từ 21h đến 21h15 ngày 10.10.2024. Hoạt động nhằm tạo không khí vui tươi, phấn khởi cho nhân dân Thủ đô nhân dịp kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô.

V.D

THÔNG BÁO GỘP SỐ

Nhân dịp kỷ niệm 49 năm Ngày Giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước 30.4 và Ngày Quốc tế lao động 1.5, *Văn Hóa* sẽ gộp số báo 4029 + 4030, phát hành ngày 26.4.2024, giá 10.000đ.

Trong thời gian gộp số báo in, mời bạn đọc xem tin, bài cập nhật trên báo *Văn Hóa điện tử*.

VĂN HÓA

Quốc hiệu Việt Nam với chặng đường lịch sử của dân tộc

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Hôm qua 23.4, Hội KHLS tỉnh Thừa Thiên Huế tổ chức Hội thảo khoa học "220 năm Quốc hiệu Việt Nam - Những chặng đường lịch sử" (1804- 2024). Hơn hai thế kỷ, dù trải qua không ít khó khăn nhưng hai tiếng "Việt Nam" thiêng liêng luôn ăn sâu vào tâm thức và máu thịt của mỗi người dân.



PGS.TS Trần Đức Cường, Chủ tịch Hội KHLS Việt Nam và đại diện Hội KHLS Thừa Thiên Huế chủ trì hội thảo

Nguồn gốc và ý nghĩa của hai tiếng "Việt Nam" từ lâu đã được giới nghiên cứu quan tâm, khảo biện, chứng minh trên nhiều khía cạnh từ lịch sử, văn hóa, dân tộc học, thư tịch học, văn khắc Hán Nôm… Theo PGS.TS Nguyễn Văn Đăng (Trường Đại học Khoa học - Đại học Huế), ngay từ cuối thế kỷ XIV đã có một bộ sách nhan đề *Việt Nam thế chí* và đầu thế kỷ XV trong cuốn *Dư địa chí* đã nhiều lần nhắc đến hai chữ "Việt Nam". Điều này còn được đề cập rõ ràng trong những tác phẩm của Nguyễn Bỉnh Khiêm.

Tiếp đó, người ta cũng tìm thấy hai chữ "Việt Nam" trên một số tấm bia khắc từ thế kỷ XVI - XVII như bia ở chùa Bảo Lâm (Hải Dương), chùa Cam Lộ (Hà Nội), chùa Phúc Thánh ở Bắc Ninh và đặc biệt là bia Thủy Môn Đình (năm 1670) ở biên giới Lạng Sơn có câu: *Việt Nam hầu thiệt, trấn Bắc ải quan* (dịch: Đây là cửa ngõ yết hầu của nước Việt Nam, và là tiền đồn trấn giữ phương Bắc). Tên gọi Việt Nam có thể đã xuất hiện sớm hơn để phiếm chỉ nước ta nhưng chưa phải là Quốc hiệu, mà phải đến năm 1804 dưới thời vua Gia Long được tuyên phong và từ đó đều lấy Việt Nam làm tên nước. Ngày 17 tháng 2 năm Giáp Tý, tức ngày 28.3.1804, vua Gia Long làm lễ Khánh an kính cáo ở Thái Miếu (bên trong Hoàng thành Huế) đặt tên nước là Việt Nam. Trong lời chiếu của vua khẳng định: Đế vương dựng nước, trước phải trọng quốc hiệu để tỏ rõ nhất thống… cải chính quốc hiệu là Việt Nam, để dựng nền lớn, truyền lâu xa. Phàm công việc nước ta việc gì quan hệ đến quốc hiệu và thư từ báo cáo với nước ngoài, đều lấy Việt Nam làm tên nước, không được quen xưng hiệu cũ là An Nam.

PGS.TS Trần Đức Cường, Chủ tịch Hội KHLS Việt Nam, nhấn mạnh Quốc hiệu là tên chính thức của một quốc gia, thể hiện chủ quyền và lãnh thổ của quốc gia nhưng đồng thời cũng khẳng định vị thế của quốc gia trên tất cả các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội… Năm 1804, Quốc hiệu Việt Nam ra đời là một trong những "điểm son" của lịch sử dân tộc ta từ đầu thế kỷ XIX. Từ đó đến nay, trải qua không ít khó khăn, gian khổ; dù đã có lúc Hoàng đế Minh Mạng đã nhấn mạnh thêm tên nước là Đại Việt Nam, tức là Đại Nam, cho đến năm 1945, với việc thực hiện thành công cuộc Cách mạng Tháng Tám, chúng ta đã xây dựng nên Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa… Theo PGS Trần Đức Cường, cách đây hơn 20 năm, Trung tâm KHXH&NV quốc gia đã phối hợp với Đại học Quốc gia Hà Nội thực hiện Chỉ thị của Ban Bí thư và Chính phủ, tổ chức hội thảo "Nước Việt Nam trong thế kỷ XX". Nhiều học giả, chuyên gia, nhà nghiên cứu tham dự hội thảo đã xác đinh 3 sự kiện lớn của đất nước là: Chúng ta tiến hành Cách mạng Tháng Tám 1945 thành công, lập nên nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam Á, là nước độc lập, có chủ quyền với tên gọi Việt Nam Dân chủ Cộng hòa; Quân và dân ta đã tiến hành 2 cuộc kháng chiến chống Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, giải phóng hoàn toàn đất nước, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, độc lập và kiến thiết sau ngày 30.4.1975; thứ ba là Việt Nam trong công cuộc đổi mới, bước đầu thành công tạo nên vị thế của đất nước. Ba sự kiện quan trọng ấy của đất nước đều gắn liền với quốc hiệu Việt Nam.

"Sự kiện năm 1804 là sự kiện vô cùng trọng đại của đất nước chúng ta trong hai thế kỷ vừa qua. Toàn thể dân tộc Việt Nam đã dành công lao to lớn để duy trì phát triển, để đến ngày hôm nay Việt Nam ngày càng có vai trò, vị trí quan trọng trên trường quốc tế trên tất cả các lĩnh vực. Việt Nam hội nhập vào cộng đồng thế giới, là một quốc gia có trách nhiệm và có uy tín", PGS.TS Trần Đức Cường nhấn mạnh. Ông Cường đánh giá cao việc tổ chức hội thảo khoa học lần này đồng thời mong muốn Hội KHLS tỉnh Thừa Thiên Huế có phương án "nâng cấp" những tham luận trong kỷ yếu để sớm công bố rộng rãi, góp phần bổ sung kiến thức lịch sử và giáo dục truyền thống cách mạng, yêu nước cho các thế hệ trẻ.

Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Thừa Thiên Huế Phan Ngọc Thọ chia sẻ: Trải qua các thời kỳ lịch sử, quốc hiệu Việt Nam đã khẳng định vị thế của một đất nước độc lập và thống nhất. Sự ra đời của quốc hiệu Việt Nam dưới triều Nguyễn là một dấu mốc lịch sử quan trọng của dân tộc để rồi từ đó hai tiếng Việt Nam đã trở thành tên gọi thiêng liêng, quen thuộc ăn sâu vào tiềm thức, vào máu thịt của mỗi người dân đất Việt hôm nay. Đây là niềm tự hào trên mỗi chặng đường bảo vệ và xây dựng đất nước. ■

Hỗ trợ thực hiện thành công hơn 800 hồ sơ cấp lý lịch tư pháp trên VNeID

Tính đến 11h30 ngày 23.4, đã có hơn 800 hồ sơ xin cấp lý lịch tư pháp trên VNeID được thực hiện thành công. Dự báo, trong những ngày tới, số lượng người dân tham gia sử dụng VNeID xin cấp lý lịch tư pháp sẽ tăng cao. Ngày 23.4, đại tá Vũ Văn Tấn, Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội (Bộ Công an) cho biết, số lượng công dân đến Sở Tư pháp Hà Nội làm thủ tục cấp phiếu lý lịch tư pháp trực tiếp đã giảm hơn so với những ngày trước đó. Đối với những công dân đến trực tiếp, Sở Tư pháp đã phân luồng công dân làm các thủ tục cấp phiếu lý lịch tư pháp trên VNeID.

Ngay từ khu vực cổng ra vào của Sở Tư pháp đã được đơn vị đặt biển cùng cán bộ hướng dẫn người dân. Tại khoảng sân trước khu vực bộ phận một cửa, tiếp nhận hồ sơ, nhiều bàn hướng dẫn đã được Sở Tư pháp bố trí có nhân viên và hệ thống bảng biểu. Theo đại tá Vũ Văn Tấn, thay vì mỗi ngày phải tiếp nhận trực tiếp khoảng trên dưới 500 hồ sơ của người dân xin cấp phiếu lý lịch tư pháp, với phương thức cấp phiếu lý lịch tư pháp trên VNeID đã giúp giảm hồ sơ trực tiếp của người dân phải nộp. Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội tiếp tục phối hợp cùng Sở Tư pháp Hà Nội, các ngân hàng, cơ quan chức năng mở rộng và tăng cường tiện ích của ngân hàng trong việc thanh toán và mở kênh thanh toán bằng QR Code, giúp người dân dễ dàng trong khâu thanh toán, giải quyết thủ tục hành chính. **P.V**

Áp dụng kiểm soát an ninh hàng không cấp độ 1 trong dịp nghỉ lễ 30.4

Trong dịp nghỉ lễ 30.4 - 1.5 tới đây, ngành Hàng không sẽ áp dụng biện pháp kiểm soát an ninh hàng không tăng cường cấp độ 1 tại nhiều cảng hàng không, sân bay. Đây là quyết định của Cục Hàng không Việt Nam vừa đưa ra. Theo đó, các cảng hàng không, sân bay, các cơ sở cung cấp dịch vụ không lưu được áp dụng mức độ 1 gồm: Nội Bài, Tân Sơn Nhất, Buôn Ma Thuột, Pleiku, Liên Khương từ thứ Bảy (ngày 27.4) đến hết thứ Tư (ngày 1.5); Điện Biên từ thứ Bảy (ngày 27.4) đến hết Chủ nhật (ngày 12.5).

Cục Hàng không yêu cầu Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam (ACV), Tổng công ty Quản lý bay Việt Nam (VATM), Công ty Trách nhiệm hữu hạn Một thành viên kỹ thuật máy bay (VAECO) chủ động phối hợp, trao đổi thông tin với cơ quan công an địa phương để kịp thời nắm tình hình, sẵn sàng xử lý tình huống phát sinh; đảm bảo liên lạc thông suốt với các cơ quan, đơn vị theo quy định; nghiêm túc thực hiện các biện pháp kiểm soát an ninh hàng không; rà soát, chuẩn bị sẵn sàng các phương án ứng phó khẩn nguy cần thiết. Ngoài ra, các cảng hàng không thực hiện bổ sung một số biện pháp kiểm soát an ninh hàng không tăng cường tần suất tuần tra khu vực công cộng, kiểm soát đồ vật hành lý không xác nhận được chủ; thường xuyên kiểm tra các thùng rác, khu vực vệ sinh và các nơi khuất; tăng cường kiểm soát ra, vào khu vực hạn chế; tăng cường việc soi chiếu đối với hành khách, hành lý xách tay, người không phải hành khách và đồ vật mang theo ra, vào hoạt động tại khu vực hạn chế.

Với các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ hàng không khác, Cục Hàng không yêu cầu các đơn vị duy trì nghiêm các quy định về công tác kiểm soát an ninh nội bộ và an ninh thông tin; tuân thủ đầy đủ các quy trình, thủ tục kiểm soát an ninh hàng không đối với khu vực hạn chế của đơn vị; phối hợp chặt chẽ với cảng hàng không, đại diện hãng hàng không, cảng vụ hàng không, lực lượng kiểm soát an ninh hàng không, công an và chính quyền địa phương xử lý các vụ việc vi phạm an ninh hàng không tại địa bàn hoạt động.

Cục Hàng không yêu cầu các cảng vụ hàng không tổ chức giám sát chặt chẽ các quy trình, biện pháp bảo đảm an ninh hàng không; giải quyết kịp thời những vướng mắc phát sinh giữa các đơn vị; tiếp nhận kịp thời và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm an ninh hàng không; phối hợp với lực lượng công an và các cơ quan Nhà nước có liên quan trên địa bàn xử lý kịp thời và hiệu quả những vụ việc vi phạm an ninh hàng không xảy ra tại địa bàn phụ trách, đồng thời phổ biến nội dung công văn này đến các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ hàng không tại cảng hàng không... **P.V**

Ngày hội Hướng nghiệp năm 2024 phục vụ tuyển sinh, đào tạo phát triển nguồn nhân lực VHNT, TDTT và du lịch

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định 1098/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức Ngày hội tuyên truyền Hướng nghiệp năm 2024 phục vụ tuyển sinh, đào tạo phát triển nguồn nhân lực văn hóa nghệ thuật, thể dục thể thao và du lịch. Hoạt động này do Vụ Đào tạo chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức nhằm tuyên truyền, giới thiệu, quảng bá hình ảnh, uy tín, chất lượng đào tạo và cơ hội việc làm trong lĩnh vực văn hóa nghệ thuật, thể dục thể thao, du lịch của các cơ sở đào tạo trực thuộc Bộ VHTTDL.

Đồng thời, tạo cơ hội cho các cơ sở đào tạo tổ chức tư vấn hướng nghiệp, cung cấp thông tin rộng rãi về phương thức tuyển sinh, ngành nghề đào tạo, chế độ, chính sách và học phí; mang lại lợi ích thiết thực, đáp ứng được nhu cầu, nguyện vọng chọn ngành nghề phù hợp với năng lực, sở trường của HSSV. Thông qua các hoạt động tại Ngày hội, HSSV có cơ hội được giao lưu, trao đổi trực tiếp với các chuyên gia trong lĩnh vực giáo dục, hướng nghiệp, mở rộng cơ hội, lựa chọn về nghề nghiệp và định hướng cho tương lai sau khi tốt nghiệp. Thu hút, phát triển hợp lý nguồn nhân lực cho ngành văn hóa, thể thao và du lịch, đặc biệt là các ngành hiếm, ngành truyền thống cần bảo tồn và đào tạo theo cơ chế đặt hàng. Thúc đẩy sự tăng trưởng lực lượng lao động đáp ứng nhu cầu phát triển công nghiệp văn hóa tại Việt Nam trong tương lai. Phát huy vai trò, tầm quan trọng của các ngành đào tạo văn hóa nghệ thuật, thể dục thể thao, du lịch đối với thực tiễn cuộc sống và sự phát triển của đất nước.

Theo quyết định, Ngày hội tuyên truyền Hướng nghiệp năm 2024 phục vụ tuyển sinh, đào tạo phát triển nguồn nhân lực văn hóa nghệ thuật, thể dục thể thao và du lịch sẽ diễn ra vào ngày 4.5.2024 tại Trường Đại học Văn hóa Hà Nội (số 418 Đê La Thành, quận Đống Đa, thành phố Hà Nội) dưới sự chủ trì của lãnh đạo Bộ VHTTDL. Ngày hội có sự tham gia của Đại diện lãnh đạo các Bộ, ngành Trung ương: Bộ GD&ĐT, LĐ,TB&XH, TT&TT...

T.SƯƠNG

Động đất có độ lớn 3.7 tại Kon Plông

Theo Trung tâm Báo tin động đất và Cảnh báo sóng thần - Viện Vật lý Địa cầu (Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam), trưa qua 23.4, trận động đất có độ lớn 3.7 xảy ra tại khu vực huyện Kon Plông (Kon Tum). Cụ thể, trận động đất xảy ra vào lúc 4h34 phút 2 giây (GMT) ngày 23.4, tức 11h34 phút 2 giây ngày 23.4 (giờ địa phương) với tọa độ 14.827 độ Vĩ Bắc - 108.239 độ Kinh Đông, độ sâu chấn tiêu khoảng 8.1 km, không gây rủi ro thiên tai.

Động đất tại khu vực huyện Kon Plông xảy ra thường xuyên và liên tục kể từ năm 2021 đến nay. Khu vực này ghi nhận trận động đất có độ lớn cao nhất trong nhiều năm trở lại đây là 4.7, xảy ra vào chiều 23.8.2022. Viện trưởng Viện Vật lý Địa cầu Nguyễn Xuân Anh cho biết, khu vực tỉnh Kon Tum nói chung và huyện Kon Plông nói riêng thuộc đới đứt gãy nhỏ. Các trận động đất tại khu vực này có độ lớn không quá 5.0. Động đất tại khu vực này dù xảy ra nhiều nhưng chưa đến mức cảnh báo rủi ro. Viện Vật lý Địa cầu thường xuyên thông báo về hoạt động động đất đến chính quyền và người dân tại khu vực này; đồng thời, các cán bộ thuộc Viện tiếp tục theo dõi thêm và xử lý số liệu các trận động đất tại huyện Kon Plông.

Người dân cần bình tĩnh, tuân thủ theo đúng hướng dẫn của chính quyền địa phương và cơ quan chức năng; chủ động gia cố nhà cửa, tự trang bị thêm những kiến thức về phòng, chống động đất. Chính quyền địa phương và cơ quan chức năng cần tăng cường tuyên truyền về các cách phòng, tránh; thông tin rõ về cường độ, mức độ rủi ro của các trận động đất vừa qua cho người dân.

P.V

Thanh niên hoàn thành nghĩa vụ ít tham gia học nghề

Bài, ảnh: NAM GIANG

Những năm qua, công tác đào tạo nghề, tạo việc làm cho thanh niên hoàn thành nghĩa vụ quân sự, nghĩa vụ công an trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa đã được các cấp, ngành hết sức quan tâm. Tuy nhiên, số lượng thanh niên tham gia học những nghề theo nhu cầu của thị trường lao động, doanh nghiệp vẫn còn nhiều hạn chế...

Đầu năm 2024, anh Lê Thanh Sơn (xã Ninh Sơn, thị xã Ninh Hòa) ra quân sau 2 năm đi nghĩa vụ quân sự ở Sư đoàn 377 (Quân chủng Phòng không - Không quân). Trước khi trở về địa phương, anh Sơn được đơn vị và các cơ sở giáo dục nghề nghiệp tư vấn tham gia học nghề theo nguyện vọng. Hiểu được lợi ích của học nghề để lập nghiệp cùng với các chính sách được hỗ trợ, anh Sơn đã quyết định chọn học nghề hàn công nghệ cao tại Trường Trung cấp Nghề Ninh Hòa.

Anh Sơn chia sẻ: "Tôi học nghề đã được một tháng và hiện đã nắm bắt được những kiến thức cơ bản. Quá trình học, các thầy cô rất quan tâm, tận tình chỉ dạy kỹ năng nghề. Phần lớn thời gian học, chúng tôi được học thực hành trên các thiết bị; môi trường học rất phù hợp. Toàn bộ chi phí học tập chúng tôi được miễn phí, hằng ngày còn được hỗ trợ tiền ăn, chi phí đi lại từ nhà đến trường. Đặc biệt, các doanh nghiệp cũng đã gặp gỡ, tư vấn việc làm cho chúng tôi. Do đó, sau khi tốt nghiệp lớp đào tạo, tôi sẽ vào làm tại Công ty TNHH Đóng tàu Hyundai Việt Nam". Hiện nay, tại Trường Trung cấp Nghề Ninh Hòa có 23 thanh niên hoàn thành nghĩa vụ quân sự, công an đang theo học 3 nghề, gồm: Hàn công nghệ cao, Kỹ thuật điện lạnh và Kỹ thuật chế biến món Á.

Anh Ngô Đình Vũ (xã Ninh Sơn, thị xã Ninh Hòa) tâm sự: "Trước khi đi nghĩa vụ quân sự, tôi mới chỉ học xong lớp 9. Gia đình lại đông anh em, hoàn cảnh khó khăn nên khi ra quân, tôi dự tính vào TP.HCM làm thuê. Nhưng khi được tư vấn và thấy bản thân chưa có bằng cấp, tay nghề đi làm thuê sẽ vất vả mà thu nhập sẽ thấp. Do vậy tôi quyết định chọn đi học nghề 3 tháng tại Trường Trung cấp Nghề Ninh Hòa và đây là sự lựa chọn sáng suốt của tôi. Đặc biệt, nghề hàn hiện nay đang được Công ty TNHH Đóng tàu Hyundai Việt Nam cần tuyển nên sau khi tốt nghiệp tôi sẽ vào đây làm việc và được gần nhà".

Theo báo cáo của Sở LĐ,TB&XH Khánh Hòa, thời gian qua, đơn vị đã tích cực phối hợp với Bộ chỉ huy Quân sự tỉnh và Tỉnh đoàn triển khai công tác tuyên truyền, tư vấn hướng nghiệp, tuyển sinh đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho thanh niên hoàn thành nghĩa vụ quân sự, nghĩa vụ công an, thanh niên tình nguyện hoàn thành thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội trên địa bàn tỉnh. Từ năm 2021 đến nay, Sở này đã khảo sát nhu cầu học nghề, việc làm của hơn 2.600 thanh niên, trên cơ sở đó tiến hành gặp gỡ, tư vấn hướng nghiệp cho các thanh niên trước khi ra quân. Nhờ đó, đã thực hiện hỗ trợ đào tạo nghề cho 2.273 thanh niên. Trong đó, có 1.037 thanh niên được hỗ trợ đào tạo nghề từ nguồn ngân sách tỉnh; 1.244 thanh niên được hỗ trợ đào tạo nghề từ nguồn kinh phí của Bộ Quốc phòng. Để kết nối việc làm cho thanh niên, Trung tâm Dịch vụ việc làm tỉnh Khánh Hòa cũng đã mở 134 phiên giao dịch việc làm trực tiếp và trực tuyến. Qua đó đã tư vấn việc làm cho 1.669 thanh niên, trong đó có 1.340 thanh niên đã tìm được việc làm.

Ông Tạ Hồng Quang, Giám đốc Sở LĐ,TB&XH Khánh Hòa cho biết, công tác đào tạo nghề cho thanh niên hoàn thành nghĩa vụ quân sự, công an đã đạt được những kết quả tích cực. Song hiện nay, đa số thanh niên chủ yếu chọn học nghề lái xe, còn những ngành nghề mà thị trường lao động, doanh nghiệp đang cần tuyển lại rất ít thanh niên tham gia học. Điều này là do công tác tuyên truyền, tư vấn chưa được sâu, rộng. Bên cạnh đó, trung bình mỗi năm trên địa bàn tỉnh có hơn 2.000 thanh niên hoàn thành nghĩa vụ quân sự, công an nhưng số lượng thanh niên tham gia học nghề vẫn còn hạn chế. Trong khi đó, số thanh niên này là lực lượng lao động rất chất lượng, có bản lĩnh chính trị vững vàng, sức khỏe tốt sau những năm tháng được rèn luyện trong quân ngũ và được nhiều doanh nghiệp săn đón. Do vậy, trong thời gian tới, Sở sẽ cùng với các cấp, ngành, địa phương đổi mới công tác tuyên truyền, đưa ra nhiều giải pháp để lôi cuốn lực lượng thanh niên hoàn thành nghĩa vụ quân sự, công an tham gia học nghề, nâng cao tay nghề trước khi tham gia vào thị trường lao động.

Sở cũng đã chỉ đạo các cơ sở giáo dục nghề nghiệp ngoài phối hợp với các đơn vị quân đội để tư vấn thì phải thành lập các tổ, nhóm trực tiếp đến từng thôn, tổ dân phố, hộ gia đình để tư vấn rõ về lợi ích và chính sách học nghề cho thanh niên và phụ huynh. Cách làm này đã được Trường Trung cấp Nghề Ninh Hòa thực hiện khá tốt và đem lại hiệu quả cao. Bởi vì, với nhiều gia đình, bố mẹ các thanh niên mới là người có tiếng nói, định hướng cho con em mình. Bên cạnh đó, các trường nghề sẽ chú trọng tư vấn, định hướng cho thanh niên lựa chọn học những ngành nghề trọng điểm của tỉnh, doanh nghiệp cần để đào tạo. Qua đó, góp phần cung ứng nhân lực chất lượng cao cho doanh nghiệp, phục vụ chủ trương phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. ■



Đẩy mạnh công tác đào tạo nghề cho thanh niên hoàn thành nghĩa vụ quân sự, công an

QUY HOẠCH THÀNH PHỐ HỘI AN:

Quan trọng nhất vẫn là giữ được hồn cốt của Hội An

●Bài, ảnh: THU HOÀI

Ban Thường vụ Tỉnh ủy Quảng Nam vừa tổ chức hội nghị để cho ý kiến đồ án điều chỉnh Quy hoạch chung TP Hội An đến năm 2035, tầm nhìn 2050. Tại đây, nhiều ý kiến đồng tình với đồ án, tuy nhiên vẫn đưa ra những vấn đề cần phải lưu ý, trong đó quan trọng nhất vẫn là giữ cho được hồn cốt của Hội An.



Quy hoạch hướng tới xây dựng Hội An trở thành đô thị loại II theo tiêu chí đặc thù vào năm 2030

Tại hội nghị, đại diện liên danh tư vấn báo cáo tổng quát về đồ án điều chỉnh Quy hoạch chung TP Hội An. Theo đó, phấn đấu xây dựng Hội An trở thành đô thị loại II theo tiêu chí đặc thù vào năm 2030; hướng tới phát triển đô thị thông minh vào năm 2050, định hướng phát triển đô thị sinh thái, văn hóa, du lịch mang tầm quốc tế, phát triển dựa trên nền tảng: Dân tộc, hiện đại, bền vững.

Sẽ là đô thị sinh thái, văn hóa, du lịch

Thích ứng với biến đổi khí hậu, có khả năng chống chịu với thiên tai; kết nối đồng bộ với vùng đô thị thông minh của tỉnh là Hội An - Điện Bàn - Tam Kỳ - Núi Thành; phát triển du lịch thông minh, du lịch xanh… Theo dự thảo đồ án điều chỉnh quy hoạch chung TP Hội An đến năm 2035, Hội An có dân số khoảng 160 nghìn người, đất xây dựng đô thị khoảng 2.841 ha. Đến năm 2050 có khoảng 230 nghìn (tính cả dân số quy đổi), đất xây dựng đô thị khoảng 3.274 ha.

Định hướng phát triển đô thị chủ yếu về phía Tây thành phố, phường Thanh Hà và xã Cẩm Hà, tận dụng khả năng tiếp cận giao thông đối nội, đối ngoại, kết nối tốt với thị xã Điện Bàn, Đà Nẵng. Phát triển đô thị hỗn hợp với hệ thống dịch vụ và cơ sở hạ tầng công cộng. Đáp ứng nhu cầu của cộng đồng và du khách. Song song đó, phát triển các cụm đô thị mới gắn với hệ thống giao thông chính của đô thị, đảm bảo khả năng tiếp cận của địa phương và khu vực. Quy hoạch chung thành phố sẽ chia Hội An thành 7 phân khu: Khu đô thị dịch vụ di sản, khu đô thị đảo gắn với trung tâm văn hóa, dịch vụ, khu phát triển mới đô thị và nông thôn, khu đô thị dịch vụ di sản, khu đô thị gắn với cảnh quan sông nước, khu đô thị dịch vụ cửa ngõ biển, khu dân cư gắn với bảo tồn sinh quyển. Cấu trúc phân khu chức năng dựa theo ranh giới hành chính và tính chất, đặc điểm của 4 vùng không gian của Hội An.

Đồ án quy hoạch chung cũng vạch ra các chiến lược phát triển đô thị Hội An trong giai đoạn tới: Bảo tồn không gian mặt nước độc đáo, đa dạng và dễ biến động của Hội An; quảng bá Hội An như một thành phố của di sản sống; cải thiện tình trạng quá tải và phát triển bền vững hơn…

Hài hòa giữa bảo tồn và phát triển

Theo ông Nguyễn Văn Sơn, Chủ tịch UBND TP Hội An, Đồ án này được Bộ Xây dựng, chính quyền và nhân dân Hội An thống nhất rất cao trên cơ sở bảo tồn là chính, không phát triển dẫn tới phá vỡ cảnh quan, ảnh hưởng di sản. Bám sát đúng định hướng Nghị quyết số 31 của Tỉnh ủy về xây dựng Hội An thành phố sinh thái, văn hóa, du lịch; bám sát Quy hoạch tỉnh vừa được phê duyệt cũng như các yêu cầu khác trong phát triển Hội An.

"Trong khi chờ quy hoạch, thành phố thực hiện từng bước thực hiện định hướng này, giữ tối đa cảnh quan, xây dựng "phố trong làng - làng trong phố", giữ tối đa quỹ đất vàng làm công viên cây xanh trong suốt thời gian qua", ông Sơn cho biết. Hội An là vùng đất có nhiều tiềm năng phát triển như hệ sinh thái di sản phong phú và đa dạng, tài nguyên thiên nhiên phong phú, là điểm đến du lịch quốc tế nổi tiếng… Để phát huy hết những tiềm năng đó, việc điều chỉnh quy hoạch thành phố Hội An là nhiệm vụ cần thiết. Quy hoạch đô thị Hội An với phương châm "bảo tồn để phát triển, phát triển để bảo tồn" nhằm phục vụ phát triển thành phố với tính chất của một đô thị sinh thái, văn hóa, du lịch, quy hoạch chung đề xuất các chiến lược phát triển phù hợp với bảo tồn là yếu tố hàng đầu; kết hợp phát triển kết nối sinh thái di sản đa dạng, tạo ra các giá trị mới và vừa giúp cải thiện cũng như bảo tồn đa dạng những giá trị hiện hữu của đô thị nhằm tạo lập cấu trúc đô thị "phố trong làng - làng trong phố" đặc trưng của Hội An.

Tại hội nghị, Ban Thường vụ Tỉnh ủy cơ bản thống nhất với mục tiêu, nội dung, định hướng phát triển đô thị Hội An đến năm 2030, tầm nhìn 2050 dự thảo đồ án. Đồng thời đề nghị cần tiếp tục làm rõ một số nội dung quan trọng như vấn đề con người bản địa trong khai thác, phát triển tài nguyên Hội An; môi trường; động lực mới để phát triển Hội An bên cạnh kinh tế du lịch; chỉ tiêu về sử dụng đất để đạt tiêu chí đô thị loại II đặc thù; chỉ tiêu dân số phù hợp để vừa bảo tồn di sản vừa đáp ứng tiến trình phát triển đô thị... Trong quá trình điều chỉnh quy hoạch, quan trọng nhất vẫn là giữ được hồn cốt của Hội An; quy hoạch cơ sở hạ tầng, dân số… đảm bảo không làm mất đi nét đặc trưng của địa phương.

Chỉ đạo tại hội nghị, Bí thư Tỉnh ủy Lương Nguyễn Minh Triết đánh giá cao chất lượng của đồ án quy hoạch chung thành phố Hội An. Đề nghị Ban Cán sự đảng UBND tỉnh và UBND TP Hội An tiếp thu ý kiến tại cuộc họp, tiếp tục lấy ý kiến hội đồng thẩm định, ý kiến các Bộ, ngành liên quan hoàn chỉnh dự thảo đồ án, đảm đảo các mục tiêu đã đề ra, khả thi có sự đồng thuận cao,… để cơ quan có thẩm quyền sớm ban hành quyết định thông qua điều chỉnh quy hoạch Hội An phù hợp nhất. Đồng thời cũng nhấn mạnh, Hội An cần lưu ý quy hoạch là một chuyện nhưng triển khai quy hoạch hiệu quả mới là quan trọng nhất. Quy hoạch phải tạo động lực để thu hút nguồn lực đầu tư để TP Hội An phát triển toàn diện.

Bên cạnh đó, phải giải quyết hài hòa được các vấn đề đối lập như tăng trưởng với áp lực giao thông và tiếp cận sản phẩm du lịch; cuộc sống người dân bản địa với khách du lịch và người nhập cư; bảo tồn giá trị di sản với phát triển kinh tế; quy mô dân số với nhu cầu hạ tầng. Hội An cũng đặc biệt cần lưu ý về nhiệm vụ chống biến đổi khí hậu trong quá trình triển khai đồ án. ■

Kiểm soát, ngăn chặn quảng cáo cờ bạc, cá độ trái phép trên truyền hình

Thông tin từ Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử (Bộ TT&TT), đơn vị này vừa phát đi văn bản cảnh báo gửi tới các đài phát thanh, truyền hình, các đơn vị hoạt động truyền hình, các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ phát thanh, truyền hình trả tiền về việc kiểm soát, ngăn chặn quảng cáo cờ bạc, cá độ trái phép trên truyền hình. Hiện nay, các đơn vị, doanh nghiệp Việt Nam triển khai ngày càng nhiều hoạt động mua bản quyền chương trình thể thao nước ngoài, đặc biệt là các giải thể thao bóng đá quốc tế lớn để phát sóng trên các kênh truyền hình trả tiền, hệ thống dịch vụ phát thanh, truyền hình trả tiền trên mạng internet nhằm phục vụ nhu cầu giải trí của các khán giả yêu thích thể thao.

Tuy nhiên, có một thực trạng phát sinh thời gian qua, trong tín hiệu phát sóng chương trình tường thuật trực tiếp có xuất hiện các hình ảnh quảng cáo về các trang thông tin điện tử (website) cung cấp dịch vụ cá cược, cá độ trực tuyến trong suốt trận đấu và tiếp cận trực tiếp đến khán giả Việt Nam. Các quảng cáo này xuất hiện trên các biển quảng cáo (màn hình LED điện tử) có ứng dụng công nghệ quảng cáo ảo (virtual advertising) được lắp đặt xung quanh sân thi đấu; trên biển quảng cáo cứng trên khán đài; trên áo thi đấu của cầu thủ, huấn luyện viên, cổ động viên. Những dịch vụ, hoạt động cá độ, cá cược, cờ bạc trực tuyến có thể phù hợp với pháp luật của nước sở tại; tuy nhiên, theo quy định của pháp luật Việt Nam, đây là những dịch vụ, hoạt động bị cấm. Vì vậy, trong mọi trường hợp, việc quảng cáo, quảng bá cho những dịch vụ, hoạt động này trên các kênh truyền hình, dịch vụ truyền hình trả tiền là hành vi vi phạm pháp luật của Việt Nam.

Để nội dung trên hệ thống phát thanh, truyền hình cả nước được kiểm soát chặt chẽ, không để lọt và xuất hiện các thông tin, hình ảnh quảng cáo, quảng bá dịch vụ, hoạt động cá độ, cá cược, cờ bạc trực tuyến vi phạm pháp luật của Việt Nam như nêu trên, đồng thời thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 16/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ "Về tăng cường phòng ngừa, đấu tranh tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến tổ chức đánh bạc và đánh bạc", Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử vừa có văn bản yêu cầu các đài phát thanh, truyền hình, đơn vị hoạt động truyền hình, doanh nghiệp cung cấp dịch vụ truyền hình trả tiền thực hiện ngay một số biện pháp để quản lý tình huống này. **B.H**

Nhiều tiện ích khi đến Bảo tàng Lịch sử quốc gia

Bảo tàng Lịch sử quốc gia sẽ chính thức đưa vào hoạt động hệ thống vé điện tử "Trực tuyến - Liên thông - Đa phương thức" từ ngày 25.4. Hệ thống mới sẽ mang đến cho du khách, ban quản lý và đội ngũ nhân viên tại Bảo tàng Lịch sử quốc gia những tiện ích, ưu điểm vượt trội, qua đó hỗ trợ đổi mới phương thức quản trị hệ thống vé tham quan, từ khâu bán vé, kiểm soát vé, báo cáo thống kê vé theo hướng khoa học, thuận tiện nhất.

Đáng chú ý, hệ thống hỗ trợ du khách có thể sử dụng một trong 3 phương thức khác nhau để sử dụng vé vào cửa: Vé in tại quầy, Thẻ Việt - Thẻ du lịch thông minh hoặc Ứng dụng du lịch quốc gia "Du lịch Việt Nam - Vietnam Travel". Đặc biệt, hệ thống vé điện tử này cho phép một đoàn khách chỉ sử dụng 1 vé duy nhất cho toàn bộ thành viên trong đoàn. Đây là điểm ưu việt và khác biệt rất lớn so với các hệ thống vé điện tử khác vẫn yêu cầu mỗi khách sử dụng một vé để vào cửa. Bên cạnh đó, hệ thống cho phép kết nối liên thông với các điểm đến khác theo hướng mua vé tại 1 điểm, sử dụng tại nhiều điểm; hỗ trợ mua vé trực tuyến thông qua ứng dụng "Du lịch Việt Nam - Vietnam Travel".

T.BÌNH

Đưa rừng phòng hộ Na Hang thành điểm du lịch

Tỉnh Tuyên Quang vừa phê duyệt Đề án du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí rừng phòng hộ giai đoạn 2021-2030 của Ban Quản lý rừng phòng hộ Na Hang, với mục tiêu phát triển rừng gắn với bảo vệ môi trường sinh thái, góp phần tạo việc làm, nâng cao đời sống của người dân địa phương.

Đề án được thực hiện trong giai đoạn 2024-2030, trên toàn bộ diện tích rừng và đất rừng do Ban Quản lý rừng phòng hộ Na Hang đang quản lý, với tổng kinh phí thực hiện trên 47,7 tỉ đồng. Đề án hướng đến mục tiêu phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí, gắn với bảo tồn, phát huy bền vững các hệ sinh thái rừng, cảnh quan thiên nhiên và các giá trị văn hóa, lịch sử, tín ngưỡng gắn với bản sắc văn hóa dân tộc. Đồng thời thu hút, kêu gọi đầu tư để thực hiện công tác phát triển rừng gắn với bảo vệ môi trường sinh thái, góp phần tạo việc làm, nâng cao đời sống của người dân địa phương.

Chỉ tiêu cụ thể đến năm 2027, thu hút khoảng 10.000 lượt khách du lịch/năm, trong đó số lượng khách quốc tế chiếm khoảng 5%, tỷ lệ du khách lưu trú qua đêm chiếm 20% tổng số du khách. Tổng thu từ hoạt động du lịch khoảng 12 tỉ đồng/năm. Đến năm 2030, thu hút được 15.000 lượt khách du lịch/năm...

MINH LÝ

Để Việt Nam trở thành "kinh đô ẩm thực" của thế giới

● **HOÀNG HẢI**

Theo các nhà nghiên cứu về văn hóa ẩm thực, với kho tàng trên 3.000 món ăn đa dạng, nghệ thuật chế biến độc đáo, mang đậm bản sắc đặc trưng của các vùng miền trong cả nước, Việt Nam có nhiều lợi thế trở thành "Kinh đô ẩm thực" của thế giới.

Xây dựng "thực đơn" ẩm thực đặc trưng từ văn hóa

Chia sẻ tại hội thảo Việt Nam - hành trình trở thành "Kinh đô ẩm thực" của thế giới do Chi hội Nhà hàng Việt Nam (RAV) và Khoa Du lịch - Trường Đại học Kinh tế TP.HCM (UEH) phối hợp tổ chức mới đây, ông Lã Quốc Khánh, Phó Chủ tịch Thường trực Hiệp hội Văn hóa Ẩm thực Việt Nam (VCCA) cho biết, VCCA đang thực hiện đề án "Xây dựng và phát triển văn hóa ẩm thực Việt Nam thành thương hiệu quốc gia, giai đoạn 2022-2024" nhằm khảo sát, thu thập dữ liệu của kho tàng ẩm thực Việt Nam, tạo bước đệm để đưa thương hiệu Việt Nam ra thế giới thông qua ẩm thực, thúc đẩy cạnh tranh quốc gia.

Hiện đã thu thập được dữ liệu của khoảng 1.000 món ăn Việt Nam, từ nguyên liệu đến cách chế biến, hình thức thể hiện… Trong đó, chọn ra các món ăn tiêu biểu, đặc sắc của các vùng miền để xây dựng mô hình kinh tế khởi nghiệp cho các thế hệ. Đồng thời số hóa bản đồ món ăn, xây dựng "thực đơn Việt Nam" theo từng vùng miền để giới thiệu đến du khách trong và ngoài nước, tiến đến hình thành Bảo tàng ẩm thực Việt Nam theo định hướng thực tế ảo 3D. Thông qua đề án, VCCA mong muốn thực hiện sứ mệnh nâng tầm ẩm thực Việt Nam gắn với bảo tồn bản sắc văn hóa, đặc trưng của các vùng miền, thúc đẩy kinh tế ẩm thực. Làm cho bạn bè quốc tế công nhận về giá trị và sức hấp dẫn của ẩm thực Việt Nam, qua đó đưa Việt Nam trở thành điểm đến không thể bỏ qua đối với du khách quốc tế.

Ông Khánh chia sẻ thêm, thống kê cho thấy, hiện có hơn 1.000 nhà hàng Hàn Quốc và khoảng 1.000 nhà hàng Nhật Bản đã có mặt tại Việt Nam. Việc đưa ẩm thực quốc tế về Việt Nam cũng tạo thêm sức hấp dẫn cho du khách. Để tạo sự khác biệt của ẩm thực Việt Nam, bên cạnh việc đảm bảo giá trị dinh dưỡng, món ăn Việt Nam phải nhấn mạnh đến yếu tố văn hóa truyền thống, đặc trưng của từng vùng miền… nhằm thu hút sự tò mò, muốn trải nghiệm và thưởng thức của du khách.



Cần có chiến lược quốc gia về quảng bá ẩm thực Việt Nam ra thế giới **Ảnh: VIETKINGS**

Lễ hội Bánh mì Việt Nam lần 2

Theo Hiệp hội Du lịch TP.HCM, Lễ hội Bánh mì Việt Nam lần 2-2024 sẽ diễn ra từ ngày 17-19.5 tại Công viên Lê Văn Tám (quận 1) với chủ đề "Bánh mì Việt Nam - Giá trị ẩm thực thế giới".

Sự kiện năm nay thu hút khoảng 150 gian hàng tham gia, gồm các thương hiệu bánh mì nổi tiếng trên 50 năm, các nhà hàng phục vụ món ăn kèm bánh mì, tiệm bánh mì, các nhà cung cấp nguyên liệu gia vị… phục vụ cho công nghệ làm bánh mì. Dịp này cũng diễn ra các không gian trải nghiệm quy trình làm bánh mì và thưởng thức tại lò, không gian các đầu bếp công diễn xác lập 150 món ăn kèm với bánh mì, không gian vườn cổ tích các loài vật làm từ bánh mì với các trò chơi dân gian…

Cần có chiến lược quốc gia

GS.TSKH Lưu Duẩn, chuyên gia đầu ngành về công nghệ thực phẩm của Việt Nam nhìn nhận, để đưa ẩm thực Việt Nam đến được với đông đảo du khách trong nước và quốc tế, cần có chiến lược tầm quốc gia về quảng bá ẩm thực Việt Nam ra thế giới. Đồng thời phải xác định được các tiêu chí để phân biệt, so sánh giữa món ăn Việt Nam với các quốc gia khác. Theo đó, GS.TSKH Lưu Duẩn đặt ra 5 tiêu chí để đánh giá đó là: Bổ, lành, ngon, rẻ và tiêu chí thứ 5 nhấn mạnh đến yếu tố văn hóa truyền thống.

Đồng tình với quan điểm đặt tiêu chí nói trên, chuyên gia ẩm thực Hồ Đắc Thiếu Anh cho rằng, muốn cho ẩm thực Việt Nam cạnh tranh được với nền ẩm thực các quốc gia khác, vấn đề hiện nay là cần làm cho ẩm thực Việt Nam phải sạch, đảm bảo an toàn thực phẩm.

Theo ông Lý Quý Trung, người Việt Nam đang kinh doanh nhà hàng tại Australia chia sẻ, để quảng bá hình ảnh ẩm thực của một quốc gia đến du khách quốc tế, không thể không chú trọng đến việc mở nhà hàng của quốc gia đó tại các nước trên thế giới. Đây cũng là lý do vì sao trước đây, Thái Lan khuyến khích những người kinh doanh chuyên nghiệp trong nước đi mở nhiều nhà hàng Thái trên khắp thế giới. Thậm chí họ có cả một chiến lược quốc gia, đầu tư ngân sách rất lớn để đào tạo người lao động làm việc tại các nhà hàng Thái Lan trên khắp thế giới. Điều này cũng lý giải vì sao ngày càng có nhiều nhà hàng Hàn Quốc, Nhật Bản liên tiếp mở tại Việt Nam, thu hút rất đông lượng khách cả người Việt Nam và khách du lịch quốc tế. "Theo đó, muốn định vị được thương hiệu trên bản đồ ẩm thực thế giới, Việt Nam cần có một chiến lược quốc gia, chú trọng đến yếu tố "ngon và lành" nhằm tăng sức cạnh tranh cho ẩm thực Việt Nam", ông Trung nhấn mạnh.

Đại diện Tổ chức Kỷ lục Việt Nam (VietKings) cho biết, sau hơn 10 năm thực hiện hành trình tìm kiếm và quảng bá các giá trị đặc biệt của Việt Nam, nhất là các giá trị về ẩm thực, đặc sản… Đến nay, VietKings đã đề cử và chính thức được Tổ chức Kỷ lục châu Á công nhận 50 kỷ lục trong lĩnh vực ẩm thực của Việt Nam theo bộ tiêu chí xác lập "Giá trị ẩm thực châu Á". Đơn vị này vẫn đang tiếp tục hành trình tìm kiếm và quảng bá sức hấp dẫn của ẩm thực Việt đến bạn bè thế giới. ■

Níu chân du khách bằng **điệu Sloong hao**

● **THẢO LAM**

Hội hát Sloong hao và phiên chợ xuân vùng cao Lục Ngạn được tổ chức hằng năm nhằm duy trì và phát triển những nét đẹp văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc Tày, Nùng trên mảnh đất vùng cao của huyện Lục Ngạn (Bắc Giang).

Đây là một trong những hoạt động nhằm bảo tồn, phát huy những bản sắc văn hóa độc đáo được huyện Lục Ngạn triển khai. Trong đó ưu tiên bảo tồn ngôn ngữ, chữ viết, lễ hội, đám cưới, trang phục, dân ca, dân vũ, văn hóa ẩm thực, trò chơi dân gian… của đồng bào các dân tộc thiểu số.



Câu lạc bộ hát dân ca dân tộc Nùng, xã Tân Sơn, huyện Lục Ngạn tại Hội hát Sloong hao năm 2024
Ảnh: DƯƠNG THỦY

Rộn ràng Hội hát Sloong hao

Hội hát Sloong hao và Phiên chợ xuân vùng cao Lục Ngạn vốn được bắt nguồn từ phiên chợ Tân Sơn diễn ra vào ngày 12 tháng Giêng hằng năm bên dòng thác Lười thơ mộng của đồng bào dân tộc Nùng, Tày cùng với những câu hát Sloong hao, Sli, Lượn ngọt ngào, say đắm lòng người của các đôi trai gái vào mùa xuân ở nơi đây.

Ông Chu Văn Trọng, Phó Chủ tịch huyện Lục Ngạn cho biết: "Hội hát và phiên chợ xuân vùng cao được tổ chức nhằm duy trì, bảo tồn, phát triển và giới thiệu, quảng bá giá trị văn hóa đặc sắc của đồng bào các dân tộc và những tiềm năng nổi bật về du lịch của huyện Lục Ngạn. Qua đó tiến tới xây dựng các sản phẩm du lịch văn hóa đặc trưng của địa phương, kết nối với không gian văn hóa - du lịch giàu tiềm năng của tỉnh Bắc Giang. Đồng thời, nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và Nhân dân về tầm quan trọng của việc "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" của địa phương".

Phiên chợ là nơi tụ họp của người dân đến từ các xã vùng cao như Tân Sơn, Cấm Sơn, Hộ Đáp, Sơn Hải, Sa Lý, Phong Minh, Phong Vân… họ đến chợ không chỉ để mua bán trao đổi hàng hóa mà còn đến để trò chuyện, trao duyên, hò hẹn. Trên khắp trên các sườn đồi, bờ suối, đều vang lên âm thanh tha thiết của những chiếc kèn môi gọi bạn, những làn điệu Sloong hao cứ dập dìu, da diết. "Chính vì thế mà phiên chợ vùng cao Tân Sơn, Phong Vân từ lâu được người dân quen gọi là "chợ tình", là nguồn gốc của tên gọi "Chợ tình Thác Lười - Tân Sơn" được lưu truyền đến ngày nay. Với nét đẹp rất riêng không ở đâu có, "Chợ tình Tân Sơn" thu hút ngày càng đông đảo nhân dân các dân tộc, bạn bè, du khách từ khắp các địa phương, các tỉnh, huyện bạn về tham quan, giao lưu, trẩy hội, ông Chu Văn Trọng thông tin.

Tạo cảnh quan để đón khách

Hiện nay, trên địa bàn huyện Lục Ngạn có 8 dân tộc Kinh, Tày, Nùng, Sán Dìu, Sán Chí, Dao, Hoa, Cao Lan sinh sống đan xen tạo nên sự giao thoa, phong phú về văn hóa, đậm đà bản sắc dân tộc. Cứ vào dịp đầu năm, các phiên chợ xuân chính là điểm hẹn truyền thống, không gian đậm sắc màu văn hóa của đồng bào được thể hiện qua ngôn ngữ, trang phục, ẩm thực, tập quán, làn điệu dân ca...

Ông Chu Văn Trọng cho hay, nhằm triển khai hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", huyện đã triển khai nhiều giải pháp trong đó ưu tiên bảo tồn ngôn ngữ, chữ viết, lễ hội, đám cưới, trang phục, dân ca, dân vũ, văn hóa ẩm thực, trò chơi dân gian. Toàn huyện đã thành lập và duy trì hoạt động 34 CLB hát dân ca các dân tộc. Cơ quan chuyên môn mở nhiều lớp tập huấn, bồi dưỡng, truyền dạy các loại hình dân ca. Cùng đó, hỗ trợ kinh phí các CLB mới thành lập, CLB hoạt động hiệu quả và tổ chức các đám cưới điểm nhằm khôi phục nét văn hóa, nghi lễ truyền thống tốt đẹp.

Huyện Lục Ngạn cũng thực hiện nhiều đề tài nghiên cứu một cách bài bản, khoa học như: Bảo tồn giá trị văn hóa dân tộc Nùng nhằm xây dựng mô hình làng văn hóa du lịch tại thôn Bắc Hoa, xã Tân Sơn; Nghiên cứu bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể liên quan tới Hội hát dân ca các dân tộc huyện Lục Ngạn. Đồng thời, triển khai hiệu quả Đề án phát triển phong trào văn nghệ quần chúng, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa các dân tộc trên địa bàn giai đoạn 2022-2025, định hướng đến năm 2030…

Địa phương cũng đang quan tâm thực hiện dự án bảo tồn các nếp nhà, kiến tạo cảnh quan và đã hoàn thành xây dựng nhà sinh hoạt cộng đồng thôn Bắc Hoa làm nơi tổ chức các hoạt động cộng đồng, phục vụ khách du lịch. Tiếp tục thực hiện tốt các dự án, chính sách hỗ trợ đối với lĩnh vực văn hóa, du lịch vùng đồng bào dân tộc và miền núi; duy trì hoạt động truyền dạy tri thức dân gian, di sản văn hóa truyền thống và đẩy mạnh tuyên truyền để người dân hiểu, có ý thức, chủ động, tích cực trong việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc.

"Để thu hút du khách, các hợp tác xã du lịch của huyện đã được hướng dẫn xây dựng, cải tạo cơ sở vật chất, tạo cảnh quan để đón khách; liên kết giữa các hợp tác xã, nhà vườn trong xây dựng tuor, tuyến, kết nối các điểm du lịch trên địa bàn. Với mong muốn đưa du lịch trải nghiệm văn hóa kết hợp tham quan các thắng cảnh, huyện Lục Ngạn sẽ xây dựng lộ trình phấn đấu từng bước đưa Hội hát dân ca dân tộc của huyện vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia", ông Chu Văn Trọng nói. ■

Bảo tồn thôn văn hóa truyền thống dân tộc Tày ở Mường Lai

Sở VHTTDL Yên Bái vừa tổ chức khởi công Dự án "Bảo tồn thôn văn hóa truyền thống dân tộc Tày tại xã Mường Lai". Khi hoàn thành, đây sẽ địa điểm tổ chức các hoạt động sinh hoạt cộng đồng, lưu giữ và phát huy các giá trị truyền thống dân tộc Tày gắn với phát triển du lịch.

Xã Mường Lai, huyện Lục Yên là địa phương giàu truyền thống bản sắc văn hóa, lịch sử cách mạng. Đây là vùng đất gắn với văn hóa sông Chảy, là một trong ba vùng văn hóa đặc trưng của tỉnh Yên Bái với những truyền thuyết, huyền thoại, trường ca Khảm hải, hát cọi, hát khắp, hát lượn phong slư, lễ hội... mang đậm bản sắc văn hóa truyền thống dân tộc Tày nói riêng, đồng bào các dân tộc tỉnh Yên Bái nói chung.



Phối cảnh Nhà văn hóa cộng đồng thuộc Dự án "Bảo tồn thôn văn hóa truyền thống dân tộc Tày xã Mường Lai"

Dự án "Bảo tồn thôn văn hóa truyền thống dân tộc Tày tại xã Mường Lai", huyện Lục Yên là công trình do Sở VHTTDL Yên Bái triển khai nhằm thực hiện Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch". Với mục tiêu bảo tồn kiến trúc, các công cụ lao động và hoạt động tiêu biểu, bảo tồn cảnh quan không gian văn hóa truyền thống của dân tộc Tày. Công trình được xây dựng trên khu đất có tổng diện tích gần 1.900m^2, bao gồm nhà văn hóa xây dựng theo hình thức nhà sàn truyền thống của người Tày và các hạng mục phụ trợ như cổng, hàng rào, kè đá, san tạo mặt bằng, điện chiếu sáng ngoài trời, khuôn viên bồn hoa, cây xanh, thiết bị máy tập thể dục.

Bên cạnh đó, dự án còn đầu tư các hoạt động gắn với bảo tồn các giá trị văn hóa phi vật thể như tổ chức lớp truyền dạy, tập huấn bảo tồn văn hóa phi vật thể, tổ chức thực hành, trình diễn các loại hình văn hóa phi vật thể, tổ chức câu lạc bộ mẫu nghệ thuật dân gian, tổ chức dạy nghề truyền thống đan lát, phục dựng lễ hội truyền thống, tập huấn kỹ năng, nghiệp vụ du lịch cộng đồng, quảng bá, xúc tiến du lịch văn hóa truyền thống dân tộc Tày, từng bước tạo ra các sản phẩm văn hóa có giá trị phục vụ phát triển du lịch bền vững ở Mường Lai. Dự kiến, công trình sẽ khánh thành vào tháng 1.2025.

NAM HƯNG

QUANH CHUYỆN ĐẶT TÊN SAU SÁP NHẬP

Bài cuối: Cầu thị, dân chủ và cần tham vấn chuyên môn

●PHƯƠNG ANH - QUỲNH HOA *(thực hiện)*

Trao đổi với *Văn Hóa* về chủ đề "Quanh chuyện đặt tên sau sáp nhập", PGS.TS Bùi Xuân Đính, một trong những nhà nghiên cứu hàng đầu về làng Việt cổ truyền, nhấn mạnh việc đặt tên mới sau sáp nhập đơn vị hành chính nếu không thực hiện bằng sự cẩn trọng, cầu thị và lắng nghe thì hệ quả là những xáo trộn, gây nên cú sốc và sự tổn thương không dễ dàng xoa dịu.

Theo ông Đính, việc đặt tên mới như những ngày qua cho thấy có sự lúng túng, nóng vội và hơn hết là sự không thấu hiểu ý nghĩa sâu xa của tên làng, tên xã cũng như những hệ lụy đương còn tiềm ẩn.

Chưa tính hết độ vênh về văn hóa, lịch sử…

●**P.V:** *Xung quanh chuyện đặt tên xã, làng sau sáp nhập, dư luận đã, đang xuất hiện nhiều luồng ý kiến. Ở góc độ nghiên cứu về làng Việt cổ truyền, ông nhìn nhận vấn đề này như thế nào?*

- PGS.TS Bùi Xuân Đính: Tên làng, tên xã là sự đúc kết một quá trình của cha ông ta định cư lập làng, giữ làng, phát triển làng ở các vùng quê khác nhau. Những tên gọi phản ánh đa dạng, nhiều tầng ý nghĩa, rất thân thương và quen thuộc. Tên làng, xã có thể là sự phản ánh về đặc điểm địa lý tự nhiên; phản ánh quá trình tụ cư, khai hoang lập làng; nghề nghiệp và sản vật nổi bật; hay những khát vọng về cuộc sống tốt lành…

Trong mỗi làng, xã từ xa xưa đều hàm chứa những dấu ấn lịch sử, văn hóa truyền thống. Bởi thế, danh xưng về làng, xã luôn ăn sâu trong tâm trí của người dân và được trao truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Với ý nghĩa như một sự chỉ dẫn về văn hóa, mỗi người con ở các làng quê đều tự hào về cái tên làng mình. Họ lao động, phấn đấu cũng vì danh dự của làng quê. Và dù xa quê đi đến nơi nào thì tên làng cũng không bao giờ quên được. Trải qua những thăng trầm lịch sử, có nhiều trường hợp sự dịch chuyển một cộng đồng dân cư lại gắn liền với sự dịch chuyển tên làng. Vì thế, không lạ khi giữa nhiều tỉnh, thành có những tên làng trùng nhau; một mặt cho thấy cư dân các miền quê này đều chung một ước vọng, nhưng nhiều trường hợp cũng phản ánh thực tế là trong quá trình di dân đó, một số cộng đồng lấy tên làng gốc để nhớ về quê hương, nguồn cội.

Nhưng đáng buồn là, trong những ngày qua chúng ta đang chứng kiến việc nhiều địa phương thực sự lúng túng, thiếu khoa học và bài bản trong việc đặt tên mới cho những xã sau sáp nhập. Một phần là các yếu tố văn hóa, lịch sử chưa thực sự được chú trọng và tôn trọng. Phần khác, nhiều địa phương tiến hành sáp nhập, đổi tên, đặt tên một cách cơ học, nếu không dám nói là vô cảm.



Với đôi tay khéo léo, tài hoa, người thợ Chàng Sơn đã làm nên nhiều công trình có giá trị văn hóa



PGS.TS Bùi Xuân Đính

●*Trước thực tế đặt tên mới hiện nay, với tư cách là một chuyên gia nghiên cứu về lĩnh vực này, ông có khuyến nghị gì để việc đặt tên mới không còn xảy ra sự ngô nghê, vô hồn?*

- Tôi cho rằng, không ít địa phương còn có sự lấp liếm, ngụy biện nào đó khi đưa ra quy trình thực hiện bằng tỷ lệ lấy phiếu đối với tên gọi mới. Không biết mức độ lấy ý kiến người dân được thực hiện như thế nào, có thật sự dân chủ và minh bạch không? Thực tế vẫn cho thấy, nhiều trường hợp tỷ lệ phiếu cao đối với tên gọi mới nhưng người dân vẫn bức xúc.

Vì thế, điều quan trọng trước hết là phải lấy ý kiến tư vấn của những người am hiểu truyền thống địa phương cùng các nhà khoa học. Phải thực sự tôn trọng ý kiến của cộng đồng, cần tuyên truyền, giải thích rõ ràng là vì sao lựa chọn tên mới đó. Chính quyền cần tổ chức bài bản, khoa học, dân chủ, minh bạch và không áp đặt sẽ giúp quá trình chọn tên mới sau sáp nhập mới thực sự thuyết phục. Cũng cần nhớ rằng, sự cứng nhắc, nóng vội rất có thể sẽ dẫn đến những tổn thương không dễ dàng xoa dịu.

●*Trong quá khứ, tên làng, tên xã cũng đã có nhiều lần thay đổi sau sáp nhập, chia tách. Xin ông cho biết, lần thay đổi này khác với những lần trước như thế nào?*

- Chúng ta phải khẳng định rằng, chủ trương sáp nhập các đơn vị hành chính lần này đều nhằm phục vụ cho công cuộc phát triển kinh tế, xã hội của đất nước. Điều kiện hiện nay khác với thời kháng chiến. Nếu làm tốt sẽ tạo ra một không gian rộng cho các xã phát triển, quy hoạch kiến trúc, phân vùng kinh tế…, đồng thời giảm lượng công chức, cán bộ cấp xã ở một số nơi đang quá đông. Tuy nhiên, quá trình lần này cần phải dự báo được sự phát triển, gia tăng nhanh chóng về dân số trong mấy chục năm tới.

Chúng ta chỉ đang bàn về đặt tên xã theo địa lý hành chính mà chưa tính tới yếu tố, độ vênh về văn hóa, nếp sống, thói quen…, thậm chí là mối quan hệ không đồng thuận từ trước giữa các cộng đồng dân cư, nay nhập lại sẽ khó quản lý. Đây là những vấn đề từ thực tế đặt ra, vì thế việc sáp nhập, đặt tên mới cần lường trước trên nhiều khía cạnh.

●*Nhìn lại, việc đặt tên mới cho làng, xã sau khi tiến hành sáp nhập không phải là vấn đề đơn giản, trong nhiều trường hợp còn trở nên phức tạp. Ông có suy nghĩ như vậy không?*

- Trải qua hàng nghìn năm lịch sử, phần lớn các làng, xã trước đây được Nhà nước phong kiến lập thành một xã, tên làng trùng tên xã, được bảo lưu lâu đời. Tên

làng gắn với các đặc điểm, giá trị nên luôn được các thế hệ dân làng khắc sâu trong tâm khảm. Sau Cách mạng tháng Tám 1945, do yêu cầu của công cuộc kiến quốc và kháng chiến, nhiều làng được sáp nhập lại thành một xã. Tên làng từ đây có biến động và chịu tác động của thời cuộc. Lúc này đã xuất hiện hiện tượng ghép tên các làng lại với nhau để đặt tên cho xã mới; xuất hiện nhiều xã đặt theo tên các anh hùng dân tộc, nhà cách mạng, chiến sĩ cách mạng tiêu biểu của địa phương.

Nhiều xã đặt tên theo ý chí, mục tiêu cách mạng như Quyết chiến, Quyết thắng, Chiến thắng, Độc lập, Tự do, Thành công, Thống nhất… Đến giữa những năm 1960, đầu những năm 1970, phần lớn những tên xã "cách mạng" đó dần dần trở về tên làng gốc. Vấn đề đặt tên như thế nào đã được đặt ra. Nhiều xã quy mô một làng thì chỉ lấy lại tên cũ của làng đặt tên cho xã. Nhưng có xã có tới 2, 3 làng thì cũng có hiện tượng ghép tên, nhiều tên không hay, vô nghĩa. Tuy nhiên, trong bối cảnh công cuộc kiến thiết đất nước và kháng chiến đang diễn ra sôi động, việc đổi tên, ghép tên như vậy có thể chấp nhận được. Còn trong bối cảnh hiện nay, việc đặt tên mới đang theo xu hướng lắp ghép, cơ học. Những xã ngày nay thường có quy mô lớn, khi sáp nhập hai xã làm một thì đặt tên mới như thế nào. Đó là cả một vấn đề. Nhìn vào trường hợp hai xã ở Quỳnh Lưu (Nghệ An) chẳng hạn, sau sáp nhập chính quyền dự kiến đặt tên xã Đôi Hậu. Tên này chẳng những không thuận tai mà còn vô cảm, thậm chí phản cảm. Người xưa có câu: "Bắc Hà Hành Thiện, Hoan Diễn Quỳnh Đôi". Vậy vì sao không lấy tên Quỳnh Đôi để đặt cho hai xã sau sáp nhập, dường như người ta e ngại vì còn tên xã Quỳnh Hậu nữa.

Tôi hoàn toàn không đồng ý với phương án ghép tên một cách cơ học. Quan trọng là phải chọn được tên làng, xã nổi bật trong suốt tiến trình lịch sử so với xã sáp nhập. Ví như Quỳnh Đôi so với Quỳnh Hậu. Hay xã Hữu Bằng, một làng nghề, làng khoa bảng nổi tiếng ở huyện Thạch Thất nhập so với Bình Phú. Trường hợp hai xã Thạch Xá và Chàng Sơn cũng vậy. Nói đến Chàng Sơn là nói đến một làng nghề nổi tiếng của xứ Đoài, sao không giữ tên này để đặt cho xã mới? Những cái tên làng nghề như Chàng Sơn, Hữu Bằng sẽ không chỉ giữ được dấu ấn lịch sử, văn hóa mà còn có lợi cho phát triển kinh tế lâu dài.

Cần huy động sự tư vấn, giúp đỡ của nhà chuyên môn

●*Nhiều địa phương hiện đang lúng túng về việc, sau khi sáp nhập những tên làng, xã cũ không còn được nhắc đến. Điều này sẽ được giải quyết như thế nào, thưa ông?*

- Có nhiều hình thức để giữ tên những làng, xã không còn được nhắc đến sau sáp nhập. Nếu sáp nhập làng, xã đông dân cư, phải chia thành nhiều thôn khác nhau thì tên làng, thôn kèm theo đánh số thứ tự. Ví dụ như thôn 1 Hữu Bằng, thôn 2 Hữu Bằng và các tên này phải là tên mang tính quản lý hành chính. Như thế, tên làng sẽ trường tồn, không bị mất đi. Không nên đặt tên là thôn 1, thôn 2, thôn 3 bởi như thế sẽ làm mất tên làng, thứ nữa sẽ rất đơn điệu, khô khan, trùng với xã khác.

Ngoài ra, chúng ta giữ tên làng trên cổng làng, các công trình công cộng, trường mầm non; bia ở di tích, đình, chùa, đền, miếu, văn chỉ làng… Như ở Hà Hồi (Thường Tín), nếu sáp nhập xã thì đình Hà Hồi phải giữ tên đó. Tức là các di tích cổ và những dấu hiệu của ngôi làng cũ vẫn phải giữ nguyên. Như thế, các làng không sợ mất tên khi tên cũ, không được ghi trong dấu ấn của làng xã mới.

●*Ông có thể lý giải vì sao tại nhiều địa phương, người dân vẫn bức xúc chuyện đặt tên trong khi các cấp lãnh đạo khẳng định đã làm đúng quy trình, tên mới có tỷ lệ phiếu bầu cao?*

- Những bức xúc về tên làng, xã mới của người dân đã thể hiện sự nóng vội, chủ quan, của chính quyền địa phương trong quá trình triển khai việc đặt lại tên trong quá trình sáp nhập. Những người có trách nhiệm đã không nhận thấy được ý nghĩa sâu xa của việc đặt tên và việc giữ tên làng, xã; không thấy được những hệ quả, thậm chí là hệ lụy của việc mất tên làng, xã. Ở đây, chúng ta thấy vấn đề là, những người chịu trách nhiệm của công việc này hiện nay chưa đủ tâm, đủ tầm để có thể nghĩ ra được những cái tên cho phù hợp. Đối với việc đặt tên mới cần tính đến giải pháp huy động sự hỗ trợ, giúp đỡ từ phía giới nghiên cứu, khoa học xã hội và nhân văn.

Hơn nữa, trước khi đặt tên mới cần tuyên truyền sâu rộng để người dân hiểu về ý nghĩa của tên và đồng thuận. Vừa qua, tại thị xã Duy Tiên (Hà Nam), tôi được mời tham gia tư vấn đặt tên khi nhập xã Mộc Hoàn Nam và Mộc Hoàn Bắc. Tôi đã tư vấn với địa phương nên chọn tên Mộc Hoàn. Tôi cũng đã viết về ý nghĩa của tên mới này để chính quyền 2 xã sử dụng tuyên truyền trên phát thanh trong cán bộ, đảng viên và nhân dân. Tên gọi mới được người dân rất đồng tình. Ví dụ này cho thấy, chính quyền phải có quy trình lấy ý kiến của người dân, các nhà khoa học và tuyên truyền về tên mới trong đề xuất. Không thể vì lý do nào đó mà bỏ qua điều này, tự đặt một cái tên nào đó một cách vô cảm, trái lòng dân.

Hoặc trong quá trình đặt tên xã mới, có những tên xã không được người dân đồng tình, nhưng người có thẩm quyền lại cho rằng lựa chọn vì tên xã đó có trước, ví như Chàng Sơn và Thạch Xá ở Thạch Thất. Theo tôi, không nhất thiết cứ phải lấy làng nào ra đời trước làm chuẩn. "Tuổi tác" của ngôi làng không ý nghĩa bằng những giá trị văn hóa, những lợi ích mà tên tuổi ngôi làng đó mang lại cho sự phát triển chung.

Xin cảm ơn ông! ■

Biến sách cổ thành tài sản của hôm nay

●**Bài, ảnh: THÙY TRANG**

Đó là mong muốn của các chuyên gia, đại sứ văn hóa đọc khi bàn về câu chuyện vốn quý của nguồn sách cổ, tri thức cổ trong đời sống hôm nay, tại Talkshow "Sách cổ, Kế thừa tinh hoa, phát huy giá trị" vừa diễn ra trong khuôn khổ Ngày Sách và Văn hóa đọc lần 3 năm 2024 tại TP.HCM.

Theo nhiều chuyên gia, trong thời đại mới với sự phát triển không ngừng của công nghệ, sách cổ vẫn giữ vững giá trị của mình, là kho tàng vô giá chứa đựng những kiến thức và tinh hoa văn hóa của nhân loại. Thế nhưng, dường như sách cổ vẫn như "nàng công chúa ngủ trong rừng", chưa có nhiều cơ hội "lộ diện" với công chúng hôm nay. Theo nhà nghiên cứu Dương Thành Truyền, nếu gọi là sách cổ chỉ để mình ngắm, chỉ nằm trong kho thì chưa được, hãy biến kho sách quý xưa thành tài sản sinh lợi trong đời sống hôm nay. Việc đó hết sức quan trọng. Chúng ta hãy chung tay biến những sách quý ở trung tâm lưu trữ, ở viện Hán Nôm,… trở thành tài sản sinh lợi.

Để có thể kế thừa những giá trị vô giá từ Mộc bản Triều Nguyễn, Cục văn thư lưu trữ nhà nước và đơn vị Trung tâm Lưu trữ quốc gia IV tại Lâm Đồng đã tổ chức nhiều hoạt động phát huy giá trị của Mộc bản và mở kho tư liệu để nhiều nhà sử học, nhà văn hóa, nhà làm phim tiếp cận với kho tư liệu quý giá này. Và trang web Mocban.vn đã ra đời để giới thiệu về công trình di sản quý giá. Ông Nguyễn Xuân Hùng, Giám đốc Trung tâm Lưu trữ quốc gia IV cho biết, Trung tâm Lưu trữ quốc gia IV với định hướng của Cục Văn thư lưu trữ nhằm phát huy giá trị khối tài liệu Mộc bản, bên cạnh các hình thức truyền thống đã từng bước đổi mới, chuyển đổi số nguồn tư liệu truyền thống. Qua đó giúp cho thế hệ trẻ có thể dễ dàng nhìn thấy, tiếp cận, trải nghiệm Mộc bản trên nhiều khía cạnh và bằng nhiều hình thức khác nhau. Sự kết hợp giữa truyền thống và hiện đại là một cách để kết nối các thế hệ. Điều này thúc đẩy sự sáng tạo và tạo ra những tác phẩm mới từ nguồn cảm hứng truyền thống được kế thừa.

Theo chuyên gia, bên cạnh thị trường sách giúp bạn trẻ hoàn thiện bản thân mình, họ còn tìm kiếm những tài liệu cổ thời Nguyễn, về những người có công khai phá và tạo dựng vùng đất phương Nam… Bà Quách Thu Nguyệt, nguyên Tổng Biên tập NXB Trẻ, Đại sứ Văn hóa đọc TP.HCM nhiệm kỳ 2023-2024 chia sẻ: "Chúng ta ở mảnh đất Nam Bộ với hơn 300 năm lịch sử, có rất nhiều điều cần khám phá, không chỉ tìm hiểu về văn hóa, lịch sử vùng đất Nam Bộ mà còn muốn biết nhiều hơn về những người sáng tạo nên giá trị văn hóa mới. Và các bạn trẻ, tôi nhận thấy rằng, các bạn không chỉ duy trì, gìn giữ di sản văn hóa, mà còn sáng tạo ra văn hóa mới trong điều kiện thời đại công nghệ số".

Nói tới câu chuyện giới trẻ ngày nay đọc sách gì, bà Nguyệt cho hay, "thông qua quá trình xây dựng Thư viện số Nguyễn An Ninh, chuyên đề Nam Bộ và đặc biệt là nhân những kỳ lễ hội sách Tết, chúng tôi thấy rất rõ nhu cầu đọc của những người trẻ, thậm chí những em cấp 2, cấp 1, các em tìm kiếm những tư liệu về sách sử, đặc biệt những nhân vật lịch sử. Tôi nhận thấy các bạn trẻ hướng đến tương lai, phát triển công nghệ số nhưng vẫn không quên những giá trị cha ông để lại, phải nói rằng dưới góc nhìn văn hóa đọc, tôi thấy rất vui. Vì thế mong muốn thời gian tới đây các đơn vị lưu trữ quốc gia sẽ tạo điều kiện nhiều hơn để mọi người được tiếp cận những kho sách cổ quý, có như thế mới phát huy được giá trị của sách".

Theo ông Lê Hoàng, Giám đốc Công ty TNHH Đường Sách TP.HCM, việc đọc sách của giới trẻ hiện nay đã có nhiều dấu hiệu rất mừng. Qua quan sát và báo cáo từ các đơn vị xuất bản, phát hành tại Đường Sách cho thấy, các bạn trẻ đọc sách trước hết xuất phát từ nhu cầu học tập, đó là thể loại sách về kiến thức, có nội dung gắn việc học. Ngoài ra các bạn cũng đã quan tâm đến dòng sách về văn hóa, lịch sử, kỹ năng, đặc biệt là dòng sách của các tác giả nổi tiếng như Nguyễn Ngọc Tư, Nguyễn Nhật Ánh,… "Còn đối với sách cổ, chúng ta khai thác, kế thừa như thế nào để phát huy giá trị?", ông Lê Hoàng đặt vấn đề và cho rằng: "Nếu như chúng ta biết làm phái sinh sách cổ thì nó trở thành những quyển sách vô cùng thú vị. Vì thế nên hình thành bộ phận dịch thuật chuyên nghiệp, làm những bản thảo và bán cho các NXB. Tôi nghĩ là các NXB sẽ xếp hàng mua".

Ông Dương Thành Truyền mong muốn Nhà nước cần có chính sách, giải pháp động viên, đồng thời nên có những dự án để những loại sách này được hiện diện trong đời sống mới. "Đồng thời hiển nhiên, tôi cho rằng các NXB sẽ rất háo hức câu chuyện này", ông Truyền đồng tình với quan điểm trên.■



Các bạn trẻ tìm hiểu về dòng sách văn hóa, lịch sử

Gỡ khó để **điện ảnh Việt "cất cánh"**

Bài, ảnh: HỒNG HẠNH

Dù thị trường điện ảnh Việt Nam được đánh giá là đang phát triển rất sôi động, thế nhưng đối với các nhà làm phim nội địa thì vẫn còn đó không ít khó khăn. Chính vì thế, tại các buổi tọa đàm thuộc khuôn khổ LHP quốc tế TP.HCM lần thứ nhất vừa qua, nhiều vấn đề thiết thực đã được nêu ra nhằm tìm giải pháp, tạo đột phá cho điện ảnh TP nói riêng và cả nước nói chung trong thời gian tới.



Trao đổi về những vướng mắc để gỡ khó cho điện ảnh Việt Nam

Muôn nẻo khó khăn

Phát triển điện ảnh TP.HCM, Tương lai điện ảnh Đông Nam Á… là những tọa đàm bàn về chính sách thuế, phí ưu đãi, khơi thông nguồn vốn đầu tư vào công nghiệp điện ảnh được đông đảo các nhà làm phim quan tâm. Tại đây, đại diện các rạp chiếu, nhà phát hành phim đã thẳng thắn nêu ra những khó khăn, vướng mắc tồn tại suốt thời gian qua.

Ông Nguyễn Hoàng Hải, Giám đốc nội dung CGV Việt Nam và bà Ngô Thị Bích Hạnh, Tổng Giám đốc hãng BHD cùng lên tiếng bày tỏ sự quan ngại về những điều chỉnh dự thảo Luật Thuế giá trị gia tăng mới, trong khi chi phí cố định của rạp chiếu vốn đang rất cao như tiền thuê mặt bằng, điện, nước… Ông Nguyễn Hoàng Hải cho biết: "Các doanh nghiệp phim ảnh ở Việt Nam hiện không có lời. Vấn đề lo lắng mới nhất là thuế VAT tăng từ 5-10%, trong khi mỗi cụm rạp chiếu phải chi từ 5-10% doanh thu để trả tiền điện, nước, cùng với đó giá thuê mặt bằng ở Việt Nam cũng rất cao so với khu vực. Dự thảo Luật Thuế giá trị gia tăng mới vì thế sẽ gây không ít khó khăn cho các đơn vị kinh doanh rạp chiếu khi đang phải nỗ lực "gồng" chi phí".

Cũng trong báo cáo tổng quan về ngành công nghiệp điện ảnh Việt Nam, bà Ngô Thị Bích Hạnh cho biết: "Hiện có khoảng dưới 50 doanh nghiệp Việt thực sự sản xuất phim, và trong số đó cũng chỉ có dưới 50% doanh nghiệp sản xuất được từ 2 phim trở lên. Các doanh nghiệp sẽ kết hợp với một đơn vị phát hành trên cơ sở phân chia doanh thu từ bán vé, tỷ lệ phân chia khoảng 50% cho bên sản xuất/phát hành phim và giảm theo tuần". Trong khi đó, kinh phí sản xuất một bộ phim rơi vào khoảng từ 5 - 55 tỉ đồng. Với tỷ lệ ăn chia như trên, mỗi phim thu về dù gấp đôi thì vẫn chưa thể hòa vốn, vì còn phải cộng thêm các chi phí về phát hành, truyền thông, quảng bá… Việc xin ngân sách để làm phim theo mô hình Nhà nước - tư nhân không đơn giản, còn việc gọi vốn từ quỹ nước ngoài chủ yếu dành cho các nhà làm phim trẻ. Vì vậy, nguồn chính vẫn là từ các nhà đầu tư tư nhân.

Đồng quan điểm trên, nhà sản xuất Will Vũ (sáng lập kiêm CEO của Muse Films và VMF Capital) chia sẻ kinh nghiệm thực tế của mình: "Tùy theo mỗi dự án, nhưng thông thường là 45% vốn chủ sở hữu, 15% từ Công ty đầu tư VMF Capital của tôi điều hành, 10% từ nhà rạp, còn lại 30% từ đối tác bên ngoài và các đơn vị đồng hành". Anh cho rằng, việc đầu tư vào điện ảnh tương đối rủi ro, cũng vì lẽ đó mà phim rất khó vay vốn để sản xuất vì "chỉ là tài sản vô hình".

Bớt những nỗi lo

Trước vướng mắc của giới làm phim, các nhà làm chính sách cho biết, Nghị quyết 98/2023/QH15 về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển TP.HCM đã tạo điều kiện thuận lợi và có nhiều hứa hẹn sẽ giúp tháo gỡ, "cởi trói" các vấn đề này.

Với những ý kiến về khó khăn hiện nay của các chủ rạp, nhà phát hành, ông Nguyễn Quang Thanh, Phó giám đốc Công ty đầu tư tài chính nhà nước TP.HCM cho biết, trong danh mục TP hỗ trợ vốn đầu tư xây dựng công trình có phần xây dựng các cụm rạp. Theo đó, mức vốn vay tối đa của dự án được ngân sách hỗ trợ lãi suất là 200 tỉ đồng/dự án với lãi suất 0% trong 7 năm. Các đơn vị hoạt động trong lĩnh vực điện ảnh có thể vay nhiều hơn nếu có nhu cầu và chỉ phải trả lãi suất nếu cao hơn con số 200 tỉ. "Đây là chính sách thiết thực, thủ tục vay đơn giản và chúng tôi có bộ phận hỗ trợ các doanh nghiệp khi cần thông tin", ông Nguyễn Quang Thanh nói.



"Song Lang" đoạt giải Phim TP.HCM xuất sắc tại LHP quốc tế TP.HCM lần thứ nhất

Cùng với đó, TS Trương Minh Huy Vũ, Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu phát triển TP.HCM cũng cho biết, giai đoạn từ nay đến năm 2030, tổng kinh phí đầu tư xây dựng và hỗ trợ phát triển các ngành CNVH trên địa bàn TP.HCM, trong đó có điện ảnh, lên đến hơn 14.600 tỉ đồng. Vì thế, ông cũng đề xuất ba nhóm giải pháp là: Đào tạo, bồi dưỡng và thu hút nguồn nhân lực; Rà soát, đề xuất danh mục các dự án để kêu gọi đầu tư xây dựng theo hình thức đối tác công - tư; Đẩy mạnh xúc tiến thương mại, đầu tư trên lĩnh vực văn hóa và có những chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nước ngoài, doanh nghiệp lớn đầu tư phát triển các cụm rạp chiếu phim.

Bà Hồ Thị Quyên, Phó Tổng Giám đốc Trung tâm Xúc tiến thương mại và đầu tư cũng tiết lộ, trong tháng 4 sẽ tổ chức Hội nghị xúc tiến văn hóa với mục tiêu giúp các nhà sản xuất phim kết nối giao thương, hợp tác, tìm kiếm nhà đầu tư chiến lược trong nước và quốc tế.

Hiến kế cho điện ảnh TP.HCM nói riêng và cả nước nói chung, nhiều nhà quản lý, chuyên gia nước ngoài cũng đưa ra những giải pháp thiết thực. Ông Kim Donghyun, đại diện Hội đồng Điện ảnh Hàn Quốc (KOFIC) cho biết, điện ảnh Việt đang giống Hàn Quốc những năm 2000 khi thị trường trong quá trình mở rộng. "Tôi hy vọng Việt Nam sẽ có những định hướng phù hợp, đặc biệt trong việc sử dụng và phát huy các chất liệu văn hóa bản địa. Kinh nghiệm của Hàn Quốc cũng sẽ là bài học để Việt Nam không mắc phải sai lầm mà chúng tôi đã trải qua", ông cho biết.

Còn bà Emmanuelle Pavillon - Grosser, Tổng Lãnh sự Pháp tại TP.HCM, nêu ra các nhóm giải pháp cho điện ảnh Việt Nam, đó là: Thành lập Ủy ban về điện ảnh nhằm giải quyết mọi thắc mắc, Cung cấp thông tin đầy đủ về điện ảnh TP; Có quỹ tài chính hỗ trợ các đoàn phim; Tham gia nhiều hơn các sự kiện điện ảnh quốc tế để quảng bá hình ảnh TP.HCM cũng như Việt Nam ngày càng sâu rộng.

Theo NSND Thanh Thúy, Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM, để xây dựng một nền điện ảnh phát triển, không những cần cơ chế chính sách hay sự đầu tư mà còn cần nhiều yếu tố khác, như nguồn nhân lực… Việc tiếp thu và tự thay đổi để có thể trở thành một nền công nghiệp điện ảnh thật sự phát triển là cả quá trình chuyển đổi. Chính vì thế, Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM hy vọng các nguồn lực bên ngoài sẽ phối hợp với nguồn lực tại chỗ để phát triển điện ảnh nước nhà nhanh chóng, bền vững.

Rõ ràng, để thị trường điện ảnh Việt phát triển và khai phá hết tiềm năng vốn có, mở rộng thị phần cạnh tranh với phim ngoại, cũng như trở thành một trong những ngành công nghiệp văn hóa mũi nhọn, thì cần thêm nhiều chính sách thiết thực để tháo gỡ vướng mắc, tạo niềm tin cho người làm nghề. Bên cạnh đó, cần có sự thay đổi và đi lên từ chính những người trong nghề, từ các nhà sản xuất đến các nhà phát hành, bởi nâng chất lượng phim lên cao vẫn là công tác hàng đầu để điện ảnh Việt có thể "cất cánh". ■

Lễ hội Nhiếp ảnh quốc tế TP.HCM lần 2 sẽ diễn ra vào cuối tháng 11

Vừa qua, Hội Nhiếp ảnh TP.HCM đã phát động Cuộc thi ảnh quốc tế TP.HCM lần thứ 3 và tổ chức triển khai các nội dung hoạt động của Lễ hội Nhiếp ảnh quốc tế lần 2 tại TP.HCM. Theo đó, Lễ hội sẽ diễn ra từ ngày 29.11 - 2.12 với nhiều hoạt động: Đường Nhiếp ảnh Nghệ thuật quốc tế (tại trục đường Đồng Khởi - Nguyễn Du) với chủ đề *Thế giới qua ống kính nhiếp ảnh*; triển lãm *Thành phố tôi yêu* trước Công viên Chi Lăng; Hội chợ nhiếp ảnh tại Nhà văn hóa Thanh niên; Trại sáng tác với chủ đề *TP.HCM qua góc nhìn Nhiếp ảnh quốc tế*…

Cuộc thi ảnh quốc tế TP.HCM lần thứ 3 do Hội Nhiếp ảnh TP.HCM (HOPA) tổ chức, với sự bảo trợ của Liên đoàn Nghệ thuật Nhiếp ảnh quốc tế (FIAP), Hội Hình ảnh không biên giới (ISF), Hội Nghệ sĩ nhiếp ảnh Việt Nam (VAPA). Tác giả gửi tác phẩm dự thi qua website: https://hopaphotocontest3rd.com. **H.H**

CHƯƠNG TRÌNH "JAZZ QUỐC TẾ LẦN THỨ I - NHA TRANG 2024":

Cầu nối âm nhạc - du lịch Việt với thế giới

● THÙY TRANG *(ghi)*; ảnh: NVCC

Đó là chia sẻ của các nghệ sĩ Việt Nam về ý nghĩa quan trọng mà chương trình "Jazz quốc tế lần thứ I - Nha Trang 2024" diễn ra trong vài ngày tới tại TP Nha Trang (Khánh Hòa).

Theo nghệ sĩ Saxophone Trần Mạnh Tuấn, anh tham gia chương trình với tâm thế háo hức xen lẫn xúc động. Còn với nữ ca sĩ Phương Vy, cô cho biết rất hạnh phúc khi được đứng trên sân khấu để cất lên những ca khúc mà mình khao khát được hát bấy lâu nay.



Nghệ sĩ Saxophone Trần Mạnh Tuấn

● Nghệ sĩ Trần Mạnh Tuấn: *"Đưa tiếng nói Jazz Việt ra cộng đồng âm nhạc quốc tế"*

Hẹn gặp chúng tôi vào buổi chiều muộn trước ngày diễn ra sự kiện, nghệ sĩ Saxophone Trần Mạnh Tuấn chia sẻ: "Khi nhận được lời mời tham gia chương trình Jazz quốc tế lần đầu tiên được tổ chức tại Việt Nam, trong tôi ngập tràn cảm xúc, bởi niềm mong đợi của tôi từ khi về nước hơn 20 năm nay đã được toại nguyện".

Anh cho biết, do đặc thù của loại hình âm nhạc này khá mới mẻ với công chúng và nghệ sĩ Việt, nên thời gian trước đây anh hoạt động rất đơn độc, ít có được những người đồng hành… Thế nhưng anh không nản, vẫn tiếp tục công việc đào tạo các lứa nghệ sĩ trẻ có cùng đam mê, đồng thời tổ chức các đêm nhạc để duy trì cộng đồng yêu Jazz tại TP.HCM. "Và như tôi vừa chia sẻ, khi biết Bộ VHTTDL và TP Nha Trang tổ chức chương trình Jazz quốc tế, tôi như vỡ òa trong hạnh phúc. Việc có một sân chơi quy mô và chuyên nghiệp như vậy, không chỉ cần thiết cho nghệ sĩ và cộng đồng nhạc Jazz, mà qua đó còn mang lại nhiều lợi ích cho kinh tế - du lịch của đất nước. Tôi mong sau đây chương trình sẽ trở thành sự kiện được tổ chức thường niên…", Trần Mạnh Tuấn bày tỏ.

Chia sẻ về chuyên môn, nam nghệ sĩ cho hay, Jazz là thể loại âm nhạc tưởng rất khó nghe nhưng không hẳn thế. Jazz có sự kết nối rất độc đáo, vừa hiện đại vừa truyền thống, trong đó độc đáo nhất là có thể dùng nhạc cụ dân tộc để chơi theo phong cách Jazz. "Tôi bật mí là trong chương trình lần này, tôi sẽ đưa Chầu văn và hát Xẩm vào, để Jazz mang đến một màu sắc khác, phần còn lại sẽ là các bài hát thuần Việt", Trần Mạnh Tuấn nói, đồng thời cho hay, anh muốn đưa các bài hát dân gian đến với chương trình bằng một phong cách mới, đó là cách để anh và các nghệ sĩ trong ban nhạc của mình nói lên tiếng nói dân tộc, tiếng nói Jazz Việt đến với cộng đồng âm nhạc thế giới, làm cầu nối để các bạn bè có thể hiểu hơn về dải đất hình chữ S.

Đánh giá về nghệ sĩ Jazz Việt hiện nay, nghệ sĩ Trần Mạnh Tuấn cho rằng, chúng ta chưa thể sánh ngang với nghệ sĩ quốc tế, vì họ đã đi trước mình rất lâu. Việt Nam dù có khá đông nghệ sĩ trẻ đang được đào tạo tại các cơ sở chuyên nghiệp cũng như các lớp bồi dưỡng ngắn hạn, "cầm tay chỉ việc", vừa học, vừa biểu diễn… nên cũng có nguồn nhân lực khá dồi dào. Nam nghệ sĩ tin rằng, sau chương trình lần này, thị trường Jazz Việt sẽ mở rộng và phát triển hơn.

Về các nghệ sĩ quốc tế tham gia chương trình, Trần Mạnh Tuấn nhận định, BTC đã mời được đội ngũ nghệ sĩ chuyên nghiệp, hàng đầu, vì thế qua đây, nghệ sĩ Việt có thể giao lưu học hỏi được rất nhiều từ nghệ sĩ nước bạn để hoàn thiện chuyên môn và hội nhập âm nhạc tốt hơn.

● Ca sĩ Phương Vy: *"Lần đầu tiên nghệ sĩ Việt có được một "Jazz festival" như mơ ước"*

"Vy mê Blues và Jazz từ những ngày đầu mới đi hát. Mỗi khi tình cờ nghe được một tấu khúc điệu Blues hay Jazz, Vy thấy mình như bị cuốn vào. Vy sưu tầm rất nhiều bài hát và tìm hiểu sâu về những nghệ sĩ trình diễn Jazz. Cứ nghe mỗi ngày và xem họ trình diễn để học hỏi thêm, rồi sau hàng loạt dòng nhạc theo đuổi, cuối cùng Vy đã chọn Jazz. Tuy nhiên, không những Vy không lo lắng mà thấy rất tự tin, cảm giác như mình thuộc về dòng nhạc này. Vì thế, Vy thực sự hạnh phúc khi đứng trên sân khấu để hát lên những ca khúc mà mình mơ ước bấy lâu nay", ca sĩ Phương Vy chia sẻ về lần tham gia sự kiện Jazz quốc tế sắp diễn ra tại Việt Nam.

Cô cho biết, trong suốt hành trình âm nhạc 15 năm qua, lúc nào cô cũng mong ước được hát Jazz nhiều hơn nữa. "Chính vì thế, khi đến với chương trình, mình mang theo tâm trạng háo hức, nhiệt huyết và đầy đam mê. Đây là lần đầu tiên Việt Nam nói chung và nghệ sĩ Việt nói riêng có một "Jazz festival" tầm cỡ như vậy. Quả thực Vy cũng hơi run, dù tuổi nghề của mình không còn quá trẻ, tuy nhiên có thể đứng chung sân khấu với những nghệ sĩ đình đám, gạo cội, Vy cũng thấy mình quá mới so với họ", nữ ca sĩ bày tỏ.

Theo ca sĩ Phương Vy, cộng đồng nghe nhạc Jazz - Blues tại Việt Nam đến nay vẫn còn khá non trẻ, nhưng cộng đồng này đã và đang dần lớn mạnh. "Nếu như chúng ta có được các chương trình Jazz quốc tế định kỳ, thì không lâu nữa, nghệ sĩ Việt sẽ chuyên nghiệp hơn rất nhiều. Khi cộng đồng hát nhạc Jazz - Blues tại Việt Nam ngày càng thú vị và tài năng, thì Vy chắc chắn sẽ có nhóm khán giả của Jazz - Blues. Vì thế, hy vọng chương trình lần này sẽ mang nhạc Jazz đến gần hơn với công chúng Việt", cô nói.

Đối với khán giả Nha Trang, nữ ca sĩ đánh giá thị trường này rất đa dạng và tiềm năng. Thứ nhất, khán giả Nha Trang năng động và họ muốn tìm hiểu, khám phá hoặc đơn giản là thưởng thức một đêm nhạc ở TP biển. Bên cạnh đó sẽ có nhóm khán giả là khách du lịch, khách quốc tế và chắc chắn sẽ có những người hiểu về Jazz, yêu Jazz và mong muốn tham gia một show diễn Jazz đầu tiên ở Việt Nam…

Phương Vy bật mí, trong chương trình, cô sẽ trình diễn ba ca khúc, trong đó hai ca khúc solo và một bài sẽ hát với nghệ sĩ Việt Nam khác.

"Jazz quốc tế lần thứ I - Nha Trang 2024" sẽ kéo dài 5 đêm, từ 27.4 - 1.5, với nhiều chủ đề hấp dẫn, thu hút sự tham gia của hơn 100 nghệ sĩ, ban nhạc Việt Nam và các nghệ sĩ, ban nhạc quốc tế. Chương trình có sự góp mặt của nhiều nghệ sĩ nổi tiếng trong nước như Trần Mạnh Tuấn, Tùng Dương, Thu Minh, Mỹ Linh, Phương Vy, Mỹ Anh; các ban nhạc Anh em, Saigon Wind… ■



Ca sĩ Phương Vy

Hội sách trực tuyến *Sách hay tìm bạn đọc*

Triển lãm và Hội sách trực tuyến trên trang vietnam.vn được mở đến hết ngày 30.4 với chủ đề *Sách hay tìm bạn đọc* dành cho công chúng các địa phương, kiều bào Việt Nam ở nước ngoài cũng như bạn bè quốc tế. Triển lãm sẽ trưng bày các cuốn sách có giá trị cao thuộc các chủ đề: Tuyên truyền chủ trương đường lối của Đảng, Nhà nước; sách của Chủ tịch Hồ Chí Minh và các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước…; các tác phẩm, công trình nghiên cứu về văn hóa, văn học nghệ thuật đặc sắc của Việt Nam; các tác phẩm, công trình nghiên cứu được viết và xuất bản bằng tiếng nước ngoài đã xuất bản thời gian qua.

Song song với tham quan triển lãm online trên nền tảng số quốc gia vietnam.vn, bạn đọc trong và ngoài nước, đặc biệt là bà con kiều bào ở nước ngoài, có thể trực tiếp lựa chọn mua sách tại sàn mua bán sách trực tuyến books365.vn thông qua kết nối trực tiếp với nền tảng số quốc gia vietnam.vn.

QUANG ANH

Show trình diễn nghệ thuật dân gian *Tìm về*

Do các bạn trẻ nhóm Mông Culture tổ chức sẽ diễn ra vào tối 28.4 tại Viện Âm nhạc Việt Nam, Khu CC2, Mễ Trì - Đô thị mới Mỹ Đình, Hà Nội. Chương trình lấy ý tưởng từ những loại hình trình diễn dân gian dân tộc Mông, gắn với các câu chuyện lịch sử, văn hóa về hành trình thiên di hàng nghìn năm của dân tộc này.

Tìm về gồm 3 phần: Thưởng thức nghệ thuật trình diễn dân gian dân tộc Mông; trò chuyện về nghệ thuật trình diễn dân gian người Mông, những biến đổi văn hóa Mông trong thời đại ngày nay; trải nghiệm chơi các loại nhạc cụ người Mông cùng các nghệ nhân. Mỗi tiết mục trình diễn là một cách thức truyền tải câu chuyện, tri thức và tinh thần của người Mông qua nghệ thuật. Từ màn múa khèn đến múa sênh tiền mang nét truyền thống; từ giai điệu hát Giao duyên đến những trò chơi dân gian, mỗi phần trình diễn được ví như một chương trong cuốn sách lịch sử của dân tộc Mông.

MINH HÀ

Bộ Tùng thư Hán Nôm về văn hóa làng xã Thừa Thiên Huế

● TS PHAN THANH HẢI

Huế là một trong những đô thị quan trọng của Việt Nam với bề dày lịch sử và chiều sâu văn hóa đặc biệt, phản ánh quá trình phát triển đỉnh cao của đất nước qua gần 4 thế kỷ. Kể từ năm 1636, Huế được lựa chọn là thủ phủ của Đàng Trong, đặc biệt giai đoạn từ cuối thế kỷ XVIII đến nửa đầu thế kỷ XX là Kinh đô của đất nước Việt Nam thống nhất qua các triều đại Tây Sơn (1788-1801) và triều Nguyễn (1802-1945). Bởi vậy, xứ sở này đã có sự giao thoa, hội tụ và lan tỏa nhiều giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể vô cùng độc đáo, trong đó di sản tư liệu Hán Nôm được xem là một trong những di sản đặc trưng của vùng đất Cố đô.

Di sản Hán Nôm là thông điệp quan trọng bằng ngôn ngữ viết để kết nối giữa quá khứ với hiện tại; là tư liệu quan trọng giúp thế hệ hôm nay và mai sau có cơ hội tìm hiểu sâu hơn về cội nguồn lịch sử - văn hóa của dân tộc. Đó có thể là hệ thống văn bản về hành trạng nhân vật, sự phát tích dòng họ, lịch sử thiết lập xã hiệu, biến động về địa danh, địa giới hành chính qua các thời kỳ hay những sắc phong, chế phong, sắc chỉ..., ghi nhận, phản ánh đời sống kinh tế - xã hội, văn hóa nghệ thuật của vùng đất. Chúng chính là những mảnh ghép đa sắc màu, sống động, tạo nên bức tranh lịch sử, văn hóa của vùng đất sông Hương núi Ngự. Tiếc rằng, trải qua nhiều biến thiên của thời cuộc và thời tiết khắc nghiệt, di sản Hán Nôm tại Thừa Thiên Huế, nhất là các nguồn tư liệu giấy, đã và đang bị thất thoát, mất mát, hư hỏng nghiêm trọng. Vì vậy, việc đẩy mạnh công tác bảo tồn và phát huy các giá trị di sản quý giá này là việc làm hết sức cần thiết, góp phần thiết thực xây dựng Thừa Thiên Huế trở thành trung tâm văn hóa đặc sắc, một đô thị di sản đặc thù của Việt Nam.

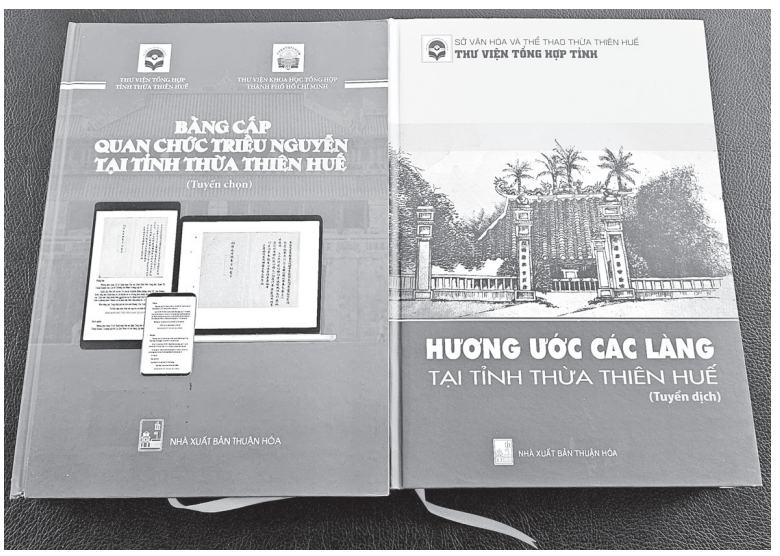


Vùng đất Cố đô đã có sự giao thoa, hội tụ và lan tỏa nhiều giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể vô cùng độc đáo, trong đó di sản tư liệu Hán Nôm được xem là một trong những di sản đặc trưng (ảnh: Cổng Ngọ Môn ở Kinh thành Huế)

Trong khuôn khổ *Chương trình sưu tầm, số hóa tài liệu Hán Nôm trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế* do Thư viện Tổng hợp Thừa Thiên Huế phối hợp cùng Thư viện Khoa học Tổng hợp TP.HCM triển khai từ năm 2009-2020; thực hiện *Kế hoạch sưu tầm, số hóa, bảo quản, phục hồi và phát huy giá trị tài liệu Hán Nôm trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2020-2024*, dưới sự chỉ đạo của Sở VH&TT Thừa Thiên Huế, các nhóm nghiên cứu đã điền dã khảo sát và số hóa khoảng hơn 500.000 trang tư liệu Hán Nôm, gồm: Sắc phong, chế phong, chiếu chỉ, bằng cấp, gia phả, văn thư - đơn từ, địa bạ, hương ước, văn cúng... Từ việc khai thác kết quả của công tác sưu tầm số hóa di sản Hán Nôm này, trong 5 năm qua, Thư viện Tổng hợp Thừa Thiên Huế đã chủ trì tiến hành nghiên cứu biên soạn, dịch thuật và in ấn một số công trình tiêu biểu sau:

1. *Thư mục đề yếu sắc phong triều Nguyễn ở Thừa Thiên Huế* phát hành vào năm 2018, do Thư viện Tổng hợp Thừa Thiên Huế phối hợp cùng với Thư viện Khoa học Tổng hợp TP.HCM và Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế biên soạn. Ấn phẩm giới thiệu 2.171 sắc phong triều Nguyễn, nội dung trích yếu của mỗi sắc phong gồm các yếu tố hoàn cảnh phong tặng, thời gian, địa chỉ hay nhân vật, các mỹ tự cũ và mới được ban phong. Đó là các vị thần linh được triều đình thừa nhận, ban sắc phong cho dân làng phụng thờ, các mỹ hiệu, mỹ tự qua thời gian hoặc lịch trình sắc phong cho quan chức từ khi bổ nhiệm, thăng thưởng cho đến khi hồi hưu hay qua đời.

2. *Sắc phong, chế phong, chiếu thời Nguyễn tại tỉnh Thừa Thiên Huế* phát hành vào năm 2020, do Thư viện Tổng hợp Thừa Thiên Huế phối hợp với Thư viện Khoa học Tổng hợp TP.HCM biên soạn. Ấn phẩm giới thiệu 180 sắc phong, 100 chế phong và 19 chiếu, với nội dung ghi lại tên tuổi và công lao của một số nhân vật lịch sử kèm theo quê quán, công tích và xếp hạng; đồng thời phản ánh hệ thống hành chính với những địa danh và đơn vị hành chính mang niên đại cụ thể. Nhận diện trực quan sinh động các tín ngưỡng và đời sống tâm linh, có quan hệ mật thiết với các lễ hội dân gian và sinh hoạt văn hóa làng xã. Mặt khác, cung cấp nhiều thông tin về địa lý, lịch sử, văn hóa dân gian và cũng thể hiện đặc trưng của ngôn ngữ, thư pháp Hán Nôm cùng sự biến đổi qua các thời kỳ lịch sử.



Một số công trình tiêu biểu do Thư viện Tổng hợp Thừa Thiên Huế chủ trì tiến hành nghiên cứu biên soạn, dịch thuật và in ấn

Sau khi ra mắt bạn đọc, những công trình trên đã được độc giả chào đón nồng nhiệt, được các nhà khoa học đánh giá cao về mặt học thuật cũng như chất lượng nội dung. Ban biên soạn kỳ vọng, bộ 5 cuốn sách nêu trên và những ấn phẩm được biên soạn, xuất bản trong tương lai sẽ thực sự trở thành bộ "Tùng thư Văn hóa Hán Nôm Huế" nhằm cung cấp nguồn tư liệu gốc và phong phú, giúp độc giả có thể mở rộng và tìm hiểu sâu về lịch sử văn hóa, kinh tế - xã hội truyền thống của Thừa Thiên Huế, một trong những trung tâm văn hóa lớn của đất nước.

3. *Bằng cấp quan chức triều Nguyễn tại tỉnh Thừa Thiên Huế* phát hành vào năm 2021, do Thư viện Tổng hợp Thừa Thiên Huế phối hợp với Thư viện Khoa học Tổng hợp TP.HCM biên soạn. Ấn phẩm giới thiệu 270 văn bản công vụ chủ yếu của Bộ Binh, Bộ Lại và của các quan Tổng đốc, Tuần phủ… trải qua các triều đại nhà Nguyễn về việc bổ nhiệm, điều động, sắp xếp công việc, thăng giáng chức vụ các quan chức triều Nguyễn. Qua đó góp phần làm sáng rõ thêm hành trạng, sự nghiệp, nhân cách của một số nhân vật lịch sử, mà trong các bộ chính sử đã từng ghi chép, nhưng chưa đầy đủ.

4. *Văn thư - Đơn từ Hán Nôm các làng tại tỉnh Thừa Thiên Huế* phát hành vào năm 2022, do Thư viện Tổng hợp tỉnh Thừa Thiên Huế biên soạn. Ấn phẩm giới thiệu 205 văn thư, đơn từ của các cấp chính quyền, từ chiếu chỉ, thị phó của triều đình, công đồng, các bộ và phủ Thừa Thiên cũng như của các huyện tống đạt xuống các cá nhân, các làng. Cùng với đó là đơn từ của các cá nhân, họ tộc, làng xã gửi lên triều đình hay các huyện, phủ Thừa Thiên hoặc các bộ để trần tình, kêu oan, trông chờ cứu xét. Trong đó bao gồm các giai đoạn lịch sử thời chúa Nguyễn, Tây Sơn, triều Nguyễn và cả giai đoạn Pháp bảo hộ.

5. *Hương ước các làng tại tỉnh Thừa Thiên Huế* phát hành cuối năm 2023, do Thư viện Tổng hợp tỉnh Thừa Thiên Huế biên soạn. Công trình giới thiệu 67 bản hương ước tiêu biểu và có giá trị cao, phục vụ việc tham khảo nghiên cứu về làng xã. Kết cấu cuốn sách được sắp xếp theo hai phần chính: Hình ảnh, dịch nghĩa và bảng tra; bố cục hợp lý, rất thuận tiện cho việc tìm hiểu và tra cứu. Nội dung chính của cuốn sách có thể khái quát: Quy định về trách nhiệm của người dân đối với chính quyền, làng xã; quy định việc sử dụng đất đai, khuyến nông, phát triển sản xuất, đặc biệt là phát triển sản xuất nông nghiệp; quy định về việc giữ gìn trật tự an ninh làng xã; động viên, khuyến khích con em trong làng tích cực phấn đấu học tập để đỗ đạt làm quan; quy định về trách nhiệm của người dân trong việc bảo vệ tài sản công, nhất là những di sản văn hóa truyền thống như đình, chùa, đền, miếu, những danh lam thắng cảnh, bảo vệ môi trường; quy định việc thực hiện, gìn giữ thuần phong mỹ tục, phong tục, tập quán như các nghi thức về quan, hôn, tang, tế, thực hiện các mối quan hệ với người thân trong gia đình, dòng họ, với cộng đồng làng xã. Điều này cho thấy, bản hương ước phản ánh hầu hết các mặt hoạt động và sự phát triển của làng xã, thông qua hương ước đã phác họa nên bức tranh toàn cảnh vô cùng đa dạng của làng xã trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế. ■

SÁU BỆNH VIỆN TUYẾN TRUNG ƯƠNG KHÁM CHỮA BỆNH MIỄN PHÍ TẠI ĐIỆN BIÊN:

Cảm ơn các bác sĩ đã quan tâm đến bà con!

● NGỌC DUNG; ảnh: V.ĐỨC

Hưởng ứng lời kêu gọi cả nước hướng về Điện Biên của Thủ tướng Phạm Minh Chính nhân kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, cuối tuần qua, 6 bệnh viện tuyến Trung ương đã có mặt tại tỉnh Điện Biên tham gia chương trình khám bệnh từ thiện đầy ý nghĩa và nhân văn, thể hiện sự quan tâm, chia sẻ của toàn xã hội đối với đồng bào.

Hàng trăm người dân được thụ hưởng

Được mời đến khám bệnh, ông Lê Văn Dũng (78 tuổi, TP Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên) cho biết, đã có tiền sử mổ sỏi thận từ nhiều năm trước, gần đây xuất hiện những cơn đau dữ dội vùng thắt lưng… Sau các kết quả khám tổng quát, siêu âm ổ bụng, bác sĩ Dương Thị Thùy (Khoa Cơ xương khớp - Bệnh viện E) chẩn đoán ông bị giãn đài bể thận do có sỏi niệu quản trái. Bác sĩ đã tư vấn ông nhập viện điều trị, tránh để bệnh trở nặng ảnh hưởng xấu tới sức khỏe. Khi ông Dũng đang được bác sĩ Thùy thăm khám, Thứ trưởng Bộ Y tế Trần Văn Thuấn đã tới thăm hỏi và động viên ông. "Tôi là thương bệnh binh tham gia chống Mỹ nên luôn nhận được sự quan tâm, chăm lo của toàn xã hội về đời sống, sức khỏe. Đặc biệt, lần này tôi được các bác sĩ thăm khám, tư vấn cẩn thận, chu đáo, nhiệt tình. Thời gian tới, tôi sẽ về Hà Nội để điều trị căn bệnh của mình", ông Dũng xúc động bày tỏ.

Tại bàn siêu âm tim, bác sĩ Hoàng Trung Kiên (Khoa Cấp cứu tim mạch - Trung tâm tim mạch Bệnh viện E) tiến hành siêu âm cho nhiều bà con thuộc đối tượng chính sách, người có công với cách mạng… Bác sĩ cho biết, đa phần bà con đều cao tuổi, có nhiều bệnh lý nền như tăng huyết áp, tim mạch, cần được tầm soát và theo dõi thường xuyên. Cá biệt có những người bệnh lý tim mạch nặng như suy tim hoặc hẹp khít động mạch… sẽ được các bác sĩ tư vấn điều trị sớm.

Ông Nguyễn Viết Đô (70 tuổi, trú tại huyện Điện Biên) có tiền sử đau vùng thắt lưng lan xuống hai chân, đi lại vận động khó khăn, sau khi được các bác sĩ thăm khám và chỉ định chụp X-quang cột sống thắt lưng, ông đã được cấp thuốc miễn phí… Người cựu chiến binh già ngực mang những tấm huy chương ghi nhận đóng góp xương máu, công sức, trí tuệ tại các chiến trường vô cùng xúc động trước sự quan tâm của các thầy thuốc Bệnh viện E đã tận tình khám chữa cho mình.



Thứ trưởng Bộ Y tế Trần Văn Thuấn thăm hỏi, động viên người dân đến khám chữa bệnh

Xã Sa Lông, huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên là địa điểm Bệnh viện Bạch Mai khám bệnh, phát thuốc miễn phí và tặng quà cho người dân thuộc hộ nghèo, cận nghèo, có hoàn cảnh khó khăn. Chị Hồ Thị La (bản Cổng Trời) là người dân tộc Mông, chưa từng đến bệnh viện khám sức khỏe lần nào, mỗi lần ốm chị chỉ đi trạm y tế hoặc trung tâm y tế. Nghe tin các bác sĩ tuyến Trung ương về tận nơi khám bệnh, chị nghỉ buổi làm rẫy đến chờ từ sáng sớm. Các bác sĩ đã tư vấn để chị giữ gìn sức khỏe tốt hơn. "Được khám bệnh và phát thuốc, lại còn được tặng quà, tôi mừng lắm. Cảm ơn các bác sĩ đã quan tâm đến bà con!", chị Hồ Thị La chia sẻ.



Các bác sĩ tuyến Trung ương thăm khám cho các cựu chiến binh

Sau một ngày làm việc tích cực, gần 500 bà con người dân tộc, thuộc hộ nghèo, đối tượng chính sách của xã Sa Lông đã được siêu âm, điện tâm đồ, thăm khám nội khoa, tim mạch, đo huyết áp, test đường huyết… Nhiều trường hợp được các bác sĩ phát hiện bệnh, đa phần là tăng huyết áp, còn lại là bệnh tiêu hóa, hô hấp, cơ xương khớp, thận tiết niệu, sản khoa, thần kinh, nội tiết, ung bướu, mắt, dị ứng, huyết học, tai mũi họng, tâm thần... Tất cả đều được kê đơn thuốc, tư vấn và hướng dẫn cụ thể về chế độ thuốc men, dinh dưỡng, sinh hoạt và tập luyện trong môi trường sống ở vùng núi cao, để nâng cao sức khỏe cho bản thân, gia đình và cộng đồng. Anh Hồ A Chua, Trạm trưởng Trạm y tế xã Sa Lông cho hay, thói quen ăn mặn của đồng bào nơi đây khiến tỷ lệ người dân bị tăng huyết áp cao hơn mức trung bình.

Tại Trung tâm Y tế huyện Điện Biên Đông, Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức phụ trách chương trình khám chữa bệnh, phát thuốc và tặng quà cho 300 người dân, đối tượng là gia đình chính sách, gia đình có hoàn cảnh khó khăn, người già neo đơn, gia đình có công với cách mạng… Tại đây, các bác sĩ đã phát hiện 1 ca tràn dịch màng tinh hoàn, 1 ca thoát vị bẹn, 1 ca dị tật ngón tay, 6 ca hở van động mạch chủ, hở van 2 lá chưa được điều trị… Bên cạnh đó, nhiều trường hợp có dấu hiệu thoái hóa cột sống, gan nhiễm mỡ, sỏi thận, sỏi túi mật, có thai, u máu gan, nang thận, bệnh thận mạn… cũng được thăm khám, tư vấn kịp thời.

Triển khai mục tiêu "kép"

Phát biểu tổng kết chương trình, Thứ trưởng Trần Văn Thuấn khẳng định, đoàn công tác Bộ Y tế, Hội thầy thuốc trẻ Việt Nam cùng các bác sĩ, điều dưỡng của 6 bệnh viện tuyến Trung ương: Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, Bệnh viện Bạch Mai, Bệnh viện K, Bệnh viện E, Bệnh viện Phụ sản Trung ương, BV Nhi Trung ương… thực hiện khám, chăm sóc sức khỏe đồng bào các dân tộc thiểu số, nhân dân và chiến sĩ sinh sống tại Điện Biên thể hiện ý nghĩa nhân văn và sự quan tâm, chia sẻ của toàn xã hội. Điều này cũng chứng minh một cam kết sâu sắc trong nỗ lực không ngừng nhằm cải thiện chất lượng cuộc sống, sức khỏe cho cộng đồng dân tộc, những người còn khó khăn trong việc tiếp cận dịch vụ y tế chất lượng.

Bên cạnh việc khám chữa bệnh, tặng quà, đoàn công tác đồng thời triển khai mục tiêu "kép" là chuyển giao kỹ thuật nâng cao năng lực cho đội ngũ y, bác sĩ tại các bệnh viện tuyến huyện, tỉnh của Điện Biên. 6 bệnh viện tuyến Trung ương tiếp tục khảo sát thực trạng, xác định nhu cầu, xây dựng kế hoạch triển khai chương trình phù hợp với điều kiện của tỉnh; xây dựng chương trình đào tạo chuyển giao kỹ thuật cho cán bộ y tế địa phương; tạo điều kiện, cử cán bộ tham gia chương trình đào tạo và tập huấn kỹ thuật… góp phần nâng cao chất lượng chuyên môn ngành y tế tỉnh; hỗ trợ chuyên môn thường kỳ và đột xuất từ các bệnh viện Trung ương dựa trên nền tảng công nghệ thông tin… Qua đó, tăng cường khả năng tiếp cận dịch vụ y tế chuyên sâu, giảm chi phí khám, chữa bệnh cho người dân khi không cần phải chuyển tuyến. ■

Khen thưởng phụ nữ sinh đủ hai con trước 35 tuổi

Tại tỉnh Bến Tre và Tiền Giang, nhiều địa phương đã và đang thực hiện chính sách khen thưởng cho hàng ngàn phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ sinh đủ hai con trước 35 tuổi. Theo thống kê của Chi cục Dân số Kế hoạch hóa gia đình (DS-KHHGĐ) tỉnh Bến Tre, sau hơn một năm thực hiện Nghị quyết số 23 ngày 8.12.2022 của HĐND tỉnh, hiện đã có 63/157 xã phường, thị trấn thực hiện khen thưởng cho phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ sinh đủ hai con trước 35 tuổi, với hơn 1.000 trường hợp. Theo đó, mức khen thưởng các chính sách này được áp dụng theo quy định pháp luật về Luật thi đua khen thưởng. Cụ thể, mỗi trường hợp nêu trên đều được Chủ tịch UBND cấp xã tặng giấy khen một lần, kèm tiền thưởng 270.000 đồng. Ngoài ra, Nghị quyết còn có các chính sách khác như: Khen xã, phường, thị trấn có 3-5 năm liên tục (tính từ 2022) đạt và vượt tỷ lệ 60% cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ sinh đủ hai con; mức khen hỗ trợ 20-40 triệu đồng…

Còn tại Tiền Giang, sau 2 năm thực hiện Nghị quyết số 26 ngày 8.12.2021 của HĐND tỉnh về quy định mức hỗ trợ cộng tác viên dân số và chính sách khen thưởng tập thể, cá nhân trong công tác dân số trên địa bàn, nhiều địa phương đã khen thưởng cho hàng ngàn phụ nữ sinh đủ hai con trước 35 tuổi. Cụ thể, mức khen thưởng tại Nghị quyết số 26 quy định: Phụ nữ sinh đủ hai con trước 35 tuổi được khen, kèm hỗ trợ 1 triệu đồng. Đối với xã, phường, thị trấn có 3-5 năm liên tục đạt và vượt tỷ lệ 60% cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh con sinh đủ hai con, mức khen hỗ trợ là từ 30-50 triệu đồng…

B.T

Đua thuyền tích cực chuẩn bị cho Olympic

● THU SÂM

Ngày 21.4 có thể xem là ngày vui của thể thao Việt Nam khi đồng thời đội tuyển Đua thuyền thi đấu tại 2 giải đấu của Canoeing và Rowing ở Nhật Bản và Hàn Quốc cùng báo về tin vui: Có VĐV đoạt vé chính thức dự Olympic Paris 2024.

Tin vui này càng có ý nghĩa bởi đây đang là giai đoạn nước rút của thể thao Việt Nam cho việc hoàn thành chỉ tiêu giành được từ 12-15 vé dự Thế vận hội. Giành thêm tới 2 vé dự Olympic, môn Đua thuyền tiếp tục ghi tên vào danh sách là một trong ít môn có nhiều VĐV tham dự Olympic bằng cửa chính nhất của Thể thao Việt Nam.

Điều đặc biệt hơn đây là lần đầu tiên cả 2 nội dung Canoeing và Rowing của môn Đua thuyền có VĐV góp mặt tại Thế vận hội lớn nhất thế giới. Nếu với môn Canoeing đây là chiếc vé chính thức đầu tiên, thì với môn Rowing đây là lần thứ 5 có VĐV vượt qua vòng loại Olympic, giành vé chính thức. Thành tích của Rowing Việt Nam bền bỉ qua 5 kỳ Olympic với 7 thuyền vượt qua vòng loại. Đặc biệt trong đó có 4 kỳ Olympic liên tiếp, Rowing Việt Nam đều có VĐV thi đấu vượt qua vòng loại. Trong đó năm 2004, là 2 tay chèo Nguyễn Thị Thy, Phạm Thị Hiền; năm 2012 là Phạm Thị Thảo, Phạm Thị Hài đều ở nội dung thuyền đôi nữ hạng nhẹ.

Olympic năm 2016, là Phạm Thị Thảo, Tạ Thanh Huyền nội dung thuyền đôi nữ hạng nhẹ và Phạm Thị Huệ ở nội dung thuyền đơn nữ hạng nặng. Tại Olympic năm 2020, Rowing Việt Nam tiếp tục xuất sắc khi Đinh Thị Hảo và Lường Thị Thảo tiếp tục giành vé ở nội dung thuyền đôi nữ hạng nhẹ và bà mẹ 2 con Phạm Thị Huệ giành vé chính thức nội dung thuyền đơn nữ hạng nặng. Tuy nhiên tại Olympic năm 2016 và 2020, theo quy định của ban tổ chức, một quốc gia nếu có 2 thuyền vượt qua vòng loại, cùng giới tính sẽ chỉ được chọn 1. Vì thế dù đã 2 lần liên tiếp đoạt vé dự Olympic nhưng tay chèo kỳ cựu Phạm Thị Huệ đành phải lỗi hẹn. Olympic sắp tới cũng là kỳ Olympic thứ ba liên tiếp Huệ giành vé dự Olympic và là lần đầu tiên cô được tham dự Đại hội. Ba lần nỗ lực giành vé liên tiếp đã cho thấy những nỗ lực phấn đấu không ngừng nghỉ của tay chèo sinh năm 1990 này. Điều đó cũng cho thấy nghị lực và tinh thần không bỏ cuộc, vượt qua mọi khó khăn, thử thách trong đó có cả gánh nặng về tuổi tác và phong độ của Nguyễn Thị Huệ. Trong khi đó ở nội dung Canoeing đây sẽ là kỳ Olympic đầu tiên của tay chèo Nguyễn Thị Hương.

Tổng thư ký Liên đoàn Đua thuyền Việt Nam Nguyễn Hải Đường cho biết, ngay sau khi trở về, 2 VĐV vừa đạt chuẩn dự Olympic là Nguyễn Thị Hương và Phạm Thị Huệ sẽ tiếp tục tập luyện tích cực theo chương trình, giáo án huấn luyện của chuyên gia. Chuẩn bị cho các cuộc tranh tài tại Olympic Paris 2024, Hương và Huệ cũng sẽ cùng toàn đội tham gia tranh tài tại giải vô địch Đông Nam Á, tổ chức vào tháng 6 tới tại Hải Phòng. ■



Phạm Thị Huệ sẽ tiếp tục tập luyện theo chương trình, giáo án huấn luyện của chuyên gia

Hai thái cực dụng binh

● NGỌC TRUNG

Cái cách HLV Hoàng Anh Tuấn cứ tung Bùi Vĩ Hào vào sân là có đột biến cho U23 Việt Nam, trong khi việc sử dụng thủ môn cao 2m đá tiền đạo của U23 Trung Quốc bị châm biếm là trò hề, đã tạo nên hai thái cực đối nghịch và lát cắt độc đáo trong dụng binh tại giải U23 châu Á.

Vòng chung kết U23 châu Á 2024 đã đi qua vòng bảng. U23 Việt Nam đạt mục tiêu giành vé vào tứ kết chỉ sau hai lượt trận đầu tiên, bằng những chiến thắng trước Kuwait (3-1) và Malaysia (2-0). Đây là lần thứ ba bóng đá Việt Nam vượt qua vòng bảng giải đấu hàng đầu châu lục dành cho độ tuổi dưới 23. Thành tựu này xứng đáng được ghi nhận trong nỗ lực phát triển bóng đá trẻ.

Trong khi đó, đội tuyển U23 Trung Quốc sớm nói lời chia tay chỉ sau 2 lượt trận đầu tiên, với kết quả toàn thua. Kết quả ấy khiến chính truyền thông Trung Quốc cũng phải cảm thấy hổ thẹn và đưa ra so sánh: "U23 Việt Nam lần thứ ba vượt qua vòng bảng giải U23 châu Á. Họ từng giành á quân giải đấu năm 2018, lọt vào tứ kết năm 2022. Thành tích của U23 Việt Nam ở giải U23 châu Á vượt trội hoàn toàn so với Trung Quốc. Trong 5 lần tham dự giải, Trung Quốc chưa một lần vượt qua vòng bảng. Thậm chí, U23 Trung Quốc chỉ thắng 1 trên tổng số 14 trận đấu ở giải đấu này", theo tờ *Sohu*.

Tại giải U23 châu Á năm nay, U23 Việt Nam và Trung Quốc đều tạo ra điểm nhấn trong việc sử dụng cầu thủ dự bị, nhưng theo hai thái cực đối nghịch. Đối với U23 Việt Nam, tiền đạo Bùi Vĩ Hào được khen ngợi như "gà son" của HLV Hoàng Anh Tuấn. Trong hai trận đấu đầu tiên, Vĩ Hào đều ngồi dự bị và được tung vào sân trong hiệp 2. Điều đáng nói, cứ vào thay người là cầu thủ đang khoác áo Bình Dương này tạo đột biến để đem về chiến thắng cho U23 Việt Nam.



Siêu dự bị Bùi Vĩ Hào tỏa sáng tại giải U23 châu Á, trái ngược với Yu Jinyong (ảnh nhỏ)

Ở trận đấu mở màn gặp Kuwait, sau khi được tung vào sân ở thời điểm tỷ số trận đấu đang là 1-1, Bùi Vĩ Hào trở thành người hùng với tình huống đoạt bóng trong chân thủ môn đối phương và đưa U23 Việt Nam vượt lên dẫn trước. Sau đó vẫn chính Vĩ Hào ấn định chiến thắng 3-1 bằng tình huống xử lý đúng chuẩn một tay săn bàn. Đó là thoát xuống nhận đường chọc khe của đồng đội (Thái Sơn) rồi dứt điểm chéo góc hiểm hóc từ góc hẹp. Đến trận gặp Malaysia, tiền đạo này tiếp tục để lại dấu ấn bằng tình huống thoát xuống và khiến đối phương phải phạm lỗi trong vòng cấm. U23 Việt Nam được hưởng phạt đền và Minh Khoa dứt điểm thành công để ấn định tỷ số.

Về phần U23 Trung Quốc, "điểm nhấn" đội bóng này tạo ra là trong những phút cuối trận đều tung Yu Jinyong vào sân hòng tìm bàn gỡ. Cầu thủ này được đăng ký ở vị trí thủ môn nhưng HLV Cheng Yaodong đều tung vào sân ở vị trí tiền đạo. Lý do là Yu Jinyong sở hữu chiều cao lên tới 2m, về lý thuyết rất có lợi thế trong các tình huống tranh chấp trên không.

Hơn nữa Yu Jinyong từng tạo ra khác biệt khi được đẩy lên đá tiền đạo trong trận giao hữu trước thềm U23 châu Á giữa U23 Trung Quốc và Malaysia. Cụ thể, sau khi được tung vào sân, cầu thủ cao 2m này đã có pha đánh đầu đưa bóng đập vào tay hậu vệ đối phương. U23 Trung Quốc được hưởng phạt đền và thủ quân Afrden Asqer ghi bàn đem về chiến thắng 2-1. Vì thế HLV Cheng Yaodong muốn sử dụng Yu Jinyong như chiến thuật gây bất ngờ cho đối phương. Quả thực chẳng ai có thể ngờ một thủ môn lại được đưa lên đá tiền đạo. Tuy nhiên, chiêu thức này không hề đem lại hiệu quả tại vòng bảng, nơi các đối thủ có trình độ cao hơn, thi đấu cũng tập trung và máu lửa hơn. Thực tế Yu Jinyong thi đấu lóng ngóng và chẳng thể tạo ra đột biến nào.

So sánh với Bùi Vĩ Hào và cách dùng người của HLV Hoàng Anh Tuấn. Thoạt nhìn, thân hình gày còm cùng dáng chạy liêu xiêu của Vĩ Hào dễ khiến cho đối phương xem thường. Tuy nhiên với những gì đã thể hiện cho thấy siêu dự bị của U23 Việt Nam là mẫu tiền đạo tích cực di chuyển, có khả năng phân tích và phán đoán tình huống tốt, cũng như tốc độ lẫn khả năng biến tốc ấn tượng. Cần nhấn mạnh ở đây khả năng biến tốc. Gia tốc tốt, giúp Vĩ Hào đang lững thững đi bộ chỉ trong chớp nhoáng đã ập đến ngay trước mặt đối phương. Cả ba tình huống in dấu giày ở các bàn thắng vào lưới U23 Kuwait và Malaysia, Vĩ Hào đều có những pha tăng tốc ấn tượng, bao gồm 2 tình huống cướp bóng.

HLV Hoàng Anh Tuấn phải rất hiểu cậu học trò của mình và biết cách sử dụng sao cho phát huy hiệu quả tốt nhất. Kết quả là dáng chạy liêu xiêu của Vĩ Hào, đang trở thành nỗi ám ảnh của mọi hàng phòng ngự tại giải U23 châu Á. Ngược lại, việc đưa một thủ môn cao 2m lên đá tiền đạo của HLV Cheng Yaodong có thể gây bất ngờ nhưng đòn đánh ấy không đủ lực để tạo sát thương và theo thời gian trở thành "trò hề", như cách báo giới Trung Quốc miêu tả. ■

ĐỘI TUYỂN FUTSAL ĐÁ TRẬN TỨ KẾT GIẢI CHÂU Á TRANH VÉ DỰ WORLD CUP:

Thử thách khó nhằn

● **NGỌC LÝ**

Vào lúc 21h tối nay 24.4 tại Nhà thi đấu Bangkok Arena (Thái Lan), đội tuyển Futsal Việt Nam sẽ đá trận tứ kết Giải Futsal châu Á 2024 với đội tuyển Uzbekistan. Đây là trận đấu quyết định cho suất tham dự World Cup Futsal 2024 - mục tiêu lớn nhất trong năm của HLV Diego Giustozzi cùng các học trò.



Tuyển Futsal Việt Nam được kỳ vọng sẽ tạo nên bất ngờ trước Uzbekistan để lấy suất trực tiếp tham dự World Cup

Thế nhưng đây cũng sẽ là thử thách rất khó với tuyển Việt Nam, khi đối thủ là đội bóng hàng đầu châu lục và lại đang có phong độ rất cao. Điều này đòi hỏi các cầu thủ sẽ phải nỗ lực và cố gắng rất nhiều, đồng thời hy vọng vào điều bất ngờ sẽ xảy ra.

Thuốc thử liều cao

Tuyển Futsal Việt Nam đã hoàn thành mục tiêu trước mắt là vượt qua vòng bảng. Sau khi để Myanmar cầm hòa 1-1 ở ngày ra quân, thầy trò HLV Diego Giustozzi đã thắng Trung Quốc tối thiểu 1-0 ở trận đấu thứ hai, trước khi thua chủ nhà Thái Lan 1-2 ở lượt trận cuối. Tuyển Futsal Việt Nam với 1 trận thắng, 1 trận hòa và 1 trận thua, xếp thứ hai bảng A, dù có cùng điểm số (4) như Myanmar nhưng đứng trên nhờ hơn hiệu số bàn thắng bại (0 so với -3). Phải nói là hành trình của tuyển Việt Nam tại vòng bảng rất vất vả và chưa thật sự thuyết phục, nhưng điều quan trọng là đội đã có mặt ở tứ kết để có cơ hội tranh tấm vé dự World Cup Futsal 2024.

Nhưng phía trước Hồ Văn Ý cùng các đồng đội là thử thách rất lớn mang tên Uzbekistan, đội bóng đến từ nền Futsal hàng đầu châu lục, bên cạnh Iran và Nhật Bản. Tuyển Uzbekistan hiện đang xếp hạng 25 thế giới (hơn Việt Nam 17 bậc), từng 4 lần giành ngôi á quân châu Á vào các năm 2001, 2006, 2010, 2016 và thường xuyên tham dự World Cup Futsal. Tại giải đấu năm nay, tuyển Uzbekistan đang có phong độ rất tốt khi toàn thắng 3 trận ở bảng B, lần lượt trước Australia (3-2), Iraq (4-1) và Saudi Arabia (3-1), ghi được 10 bàn và thủng lưới 4 bàn. Trong lịch sử đối đầu giữa hai đội, tuyển Uzbekistan tỏ ra vượt trội với 5 chiến thắng, 2 hòa và 1 thua. Chiến thắng duy nhất của tuyển Việt Nam trước đại diện Trung Á diễn ra vào năm 2014, tại giải quốc tế ở TP.HCM, tỷ số của trận đấu đó là 6-4. Ở lần gặp nhau gần nhất giữa 2 đội vào năm 2018, tuyển Việt Nam đã thua 1-3 dù tạo ra số cơ hội ngang ngửa với đối thủ.

Theo nhận định của giới chuyên môn, tuyển Uzbekistan còn được đánh giá cao hơn chủ nhà Thái Lan, đội đã thắng tuyển Việt Nam 2-1 tại vòng bảng. Đội bóng Trung Á sở hữu lực lượng đồng đều ở cả 3 tổ đấu, họ cũng có một số cầu thủ đang thi đấu tại Tây Ban Nha, Iran hay Nga. Do tuyển Uzbekistan là chủ nhà World Cup Futsal 2024 nên dù kết quả trước Việt Nam thế nào cũng sẽ không ảnh hưởng đến suất tham dự của họ. Điều này giúp cho các cầu thủ đối phương ra sân với tâm lý thoải mái hơn. Ngược lại, đó sẽ là áp lực không hề nhỏ cho tuyển Việt Nam, bởi mục tiêu của đội là tấm vé dự World Cup.

Hy vọng vào điều bất ngờ

VCK Giải Futsal châu Á 2024 sẽ có 5 suất tham dự World Cup. Do Uzbekistan là chủ nhà của giải đấu lớn nhất hành tinh nên nếu đội bóng này vào bán kết thì suất còn lại sẽ chia cho 4 đội thua ở tứ kết. Điều này cũng đồng nghĩa với việc nếu thua trước Uzbekistan ở tứ kết, tuyển Việt Nam sẽ đá play-off với 3 đội thua khác ở vòng đấu này.

Có thể thấy tuyển Futsal Việt Nam đang đứng trước 2 cơ hội để hoàn thành mục tiêu lần thứ ba liên tiếp tham dự World Cup và chắc chắn rằng, thầy trò HLV Diego Giustozzi sẽ cố gắng tận dụng tốt nhất có thể, mà trước mắt đó là trận tứ kết gặp Uzbekistan. Tuyển Việt Nam rất khó vượt ải Uzbekistan, nhưng trong thi đấu chưa thể nói trước được điều gì, bất ngờ hoàn toàn có thể xảy, nhất là ở môn Futsal. Trong hành trình đoạt vé dự World Cup tại giải vô địch châu Á năm 2016, tuyển Futsal Việt Nam đã từng tạo "địa chấn" khi đánh bại tuyển Nhật Bản khi đó là ĐKVĐ ở tứ kết. Ở một trận đấu Knock-out, mọi thứ có thể xảy ra và người hâm mộ Việt Nam hy vọng thầy trò HLV Diego Giustozzi có thể tạo nên bất ngờ. Với lại, giải đấu năm nay cũng chứng kiến bất ngờ lớn khi tuyển Nhật Bản (số 2 châu Á, đang là đương kim Á quân) bị loại ngay từ vòng bảng, trong khi đội bóng số 1 châu Á, các nhà ĐKVĐ Iran cũng đã trải qua những trận đấu khó khăn trước các đối thủ yếu hơn tại bảng D là Afghanistan và Bahrain. Đó là cơ sở để tin rằng tuyển Việt Nam có thể làm nên bất ngờ trước Uzbekistan vào tối nay.

Trong hành trình chuẩn bị cho giải châu Á năm nay, tuyển Futsal Việt Nam đã được "thử lửa" với các đội bóng có thứ hạng cao hơn nhiều so với Uzbekistan như Iran và Morocco (đều nằm trong top 10 thế giới), trước đó ở những đợt tập huấn năm ngoái, các cầu thủ còn được thử sức với các đội bóng hàng đầu thế giới khác là Nga, Argentina hay Paraguay. Ở các trận đấu này, tuyển Việt Nam đều áp dụng lối chơi phòng ngự phản công sở trường, các cầu thủ ít nhiều đã có những sự thể hiện tốt, điển hình là 2 trận hòa cùng tỷ số 3-3 trước Nga và Morocco. Việc được va chạm với những đội bóng hàng đầu thế giới đã giúp các cầu thủ Việt Nam tích luỹ được nhiều kinh nghiệm, trui rèn bản lĩnh để không bị "ngộp" khi thi đấu với những đội bóng mạnh hơn. Đó là điều rất cần thiết cho Hồ Văn Ý cùng các đồng đội khi đá với Uzbekistan. ■

TIN THỂ THAO

Ngày Olympic trẻ em và Phát động toàn dân tập luyện môn bơi

Lễ khai mạc chương trình "Ngày Olympic trẻ em và Phát động toàn dân tập luyện môn bơi phòng, chống đuối nước" sẽ diễn ra vào lúc 7h30 ngày 26.5 tại quảng trường Lam Sơn, TP Thanh Hóa (Thanh Hóa). Sự kiện sẽ có sự góp mặt của lãnh đạo các ban, Bộ, ngành, đoàn thể, các cơ quan, đơn vị liên quan. Cùng với đó, dự kiến có khoảng 4.000 - 5.000 thanh thiếu nhi, học sinh và nhân dân trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa tham dự.

Đây là chương trình được tổ chức đẩy mạnh triển khai Cuộc vận động "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại"; tuyên truyền, vận động trẻ em tích cực tập luyện TDTT, vui chơi giải trí nhằm nâng cao sức khỏe, thể lực, tầm vóc, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức, nhân cách, kỹ năng sống, phát triển toàn diện và phòng, chống tai nạn thương tích, đuối nước trẻ em.

S.V

Thể thao người khuyết tật chờ thêm suất dự Paralympic

Thể thao người khuyết tật Việt Nam đã giành 4 suất chính thức dự Paralympic 2024 ở môn Cử tạ của Lê Văn Công và 3 suất ở môn Bơi của Lê Tiến Đạt, Trịnh Thị Bích Như, Đỗ Thanh Hải.

Hiện thể thao người khuyết tật Việt Nam đang trông chờ vào 4 suất ở môn Cử tạ tại giải đấu diễn ra vào cuối tháng 5 tới tại Thái Lan. Theo tính toán của các chuyên gia, đến thời điểm chốt lại danh sách chính thức của Paralympic, chúng ta dự kiến có từ 6 đến 7 VĐV tham dự Paralympic 2024 và phấn đấu cho mục tiêu có huy chương tại Đại hội.

T.S

Hoàng Đức tiếp tục gắn bó với CLB Thể Công - Viettel

Về thông tin tiền vệ Hoàng Đức có thể rời CLB Thể Công - Viettel, nguồn tin chính thức từ CLB này cho biết, trong tuần qua Hoàng Đức đã có buổi làm việc với Ban giám đốc Công ty Thể thao Viettel về tương lai của mình. Cầu thủ áo lính chia sẻ: "Đức luôn ưu tiên số một về việc được thi đấu cho CLB Thể Công - Viettel. Đức đã được đào tạo từ đây và có nhiều năm tháng gắn bó với nơi này. Đức cũng mong muốn được ký tiếp hợp đồng 3 năm và đặt những mục tiêu cao hơn ở mùa giải mới".

Ban Giám đốc Công ty Thể thao Viettel lắng nghe những đề xuất của Hoàng Đức, đồng thời khẳng định luôn tạo những điều kiện tốt nhất để cầu thủ của mình được tiếp tục phát triển, khẳng định tài năng để đóng góp cho CLB cũng như đóng góp cho sự phát triển của bóng đá nước nhà.

VÂN GIANG

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Lũ lụt ở Trung Quốc ảnh hưởng hàng chục triệu người dân

Miền Nam Trung Quốc đang phải hứng chịu lũ lụt nặng nề do mưa lớn, khiến hàng chục triệu người dân bị ảnh hưởng.

Theo hãng thông tấn Tân Hoa Xã, hơn 80 ngôi nhà đã bị sập hoặc hư hỏng nghiêm trọng, thiệt hại kinh tế trực tiếp lên đến gần 140 triệu nhân dân tệ. Tại tỉnh Quảng Đông với 127 triệu dân, lũ lụt diện rộng đã buộc hơn 82.500 người phải di dời. Theo Đài truyền hình nhà nước Trung Quốc CCTV, kể từ tuần trước, ít nhất 44 con sông trong lưu vực sông Châu Giang đã dâng nước vượt quá mức cảnh báo, có nguy cơ vỡ bờ. Các nhà chức trách đã nâng mức ứng phó khẩn cấp kiểm soát lũ lụt tại Đồng bằng sông Châu Giang lên mức cao thứ hai trong hệ thống bốn cấp. Nhiều thành phố đã cho các trường học đóng cửa, đồng thời hàng trăm chuyến bay bị hủy ở các đô thị Quảng Châu và Thâm Quyến.

PHƯƠNG MINH

Nhà vô địch Tunde Onakoya phá kỷ lục chơi cờ vua liên tục

Nhà vô địch người Nigeria Tunde Onakoya và cũng là người ủng hộ giáo dục trẻ em đã thi đấu cờ vua liên tục 60 giờ dưới ánh đèn rực rỡ của Quảng trường Thời đại, tại thành phố New York (Mỹ). Anh được coi là người hùng với chiến thắng trước Shawn Martinez, một nhà vô địch cờ vua của Mỹ. Onakoya đã đặt mục tiêu thi đấu trong 58 giờ nhưng vẫn tiếp tục cho đến khi chạm mốc 60 giờ vượt qua kỷ lục trước đó là 56 giờ, 9 phút và 37 giây do Hallvard Haug Flatebø và Sjur Ferkingstad của Na Uy thiết lập vào năm 2018.

Tổng thống Nigeria Bola Tinubu chúc mừng Onakoya và ca ngợi anh vì đã lập kỷ lục cờ vua thế giới mới, thể hiện sự kiên cường, tự tin và khéo léo của Nigeria.

N.P.M

Điều nghịch lý ở Singapore

● **THÁI AN**

Hai năm lại đây, Singapore liên tục lọt vào danh sách quốc gia hạnh phúc nhất châu Á. Tuy nhiên, giới trẻ ở đảo quốc sư tử này đang kém hạnh phúc. Thanh niên Singapore được chẩn đoán mắc chứng lo âu và trầm cảm cao gấp 3 lần và chi tiêu phúc lợi công ty cho việc trị liệu cao gấp 5 lần.

Đây là kết quả nghiên cứu của nhà cung cấp dịch vụ công nghệ y tế Telus Health với trên 1.000 thanh niên Singapore. Bà Paula Allen, Phó Chủ tịch cấp cao về nghiên cứu và hiểu biết khách hàng tại Telus Health lưu ý rằng, những căng thẳng về tinh thần thường thấy ở những người trẻ tuổi. Xu hướng này có thể phản ánh một thế hệ người lao động kém hạnh phúc hơn tại đảo quốc sư tử. Cũng theo nghiên cứu này, người lao động ở đây mất ít nhất 60 ngày làm việc mỗi năm vì lo lắng, trầm cảm hoặc mất ngủ.



Người trẻ Singapore cho rằng họ thiếu những mối quan hệ tin cậy và dài lâu

Những khó khăn về việc làm và tài chính là một trong những nguyên nhân chính làm giới trẻ Singapore không hạnh phúc. Tiền bạc là gốc rễ của nhiều vấn đề khiến người Singapore căng thẳng. Áp lực về công việc để kiếm tiền dễ làm họ rơi vào trạng thái tức giận, có đến 3/4 số người được hỏi nói rằng công việc đối với họ không mang ý nghĩa gì hơn ngoài công cụ kiếm sống. Ngay cả những vấn đề trong đời sống cá nhân của họ cũng xuất phát từ công việc. Ngày càng có nhiều người trẻ ở quốc đảo sư tử độc thân, nhiều người muốn hẹn hò nhưng không có thời gian vì bận rộn cho công việc.

Trên thực tế thu nhập trung bình ở quốc gia này đang tăng nhanh hơn mức lạm phát. Cục Thống kê Singapore vừa công bố thu nhập trung bình của hộ gia đình ở nước này đã tăng từ 9.189 USD vào năm 2020 lên 9.520 USD năm 2021. Với số liệu này, người dân đáng ra cảm thấy thoải mái hơn trong chi tiêu khi có mức thu nhập tốt hơn, thế nhưng thay vào đó họ lại cảm thấy chán nản và "ngày càng nghèo".

Các chuyên gia đã chỉ ra các phát hiện tâm lý giải thích lý do thu nhập giới trẻ Singapore tăng nhưng họ không hề hạnh phúc hơn so với trước. Đầu tiên, số tiền mặt trong tài khoản ngân hàng ảnh hưởng đến mức độ hạnh phúc của một người nhiều hơn so với tài sản ròng mà họ sở hữu. Tiếp đến là giá nhà thuê quá cao, khiến nhiều người trẻ chỉ chuyển khỏi nhà của cha mẹ khi đã đủ năng lực mua bất động sản riêng. Nhiều người có thể vay nợ để mua một bất động sản triệu đô, đồng nghĩa số dư tài khoản có thể ảnh hưởng bởi nó.

Cuối cùng là văn hóa Singapore rất coi trọng vật chất, có nghĩa mọi người có xu hướng chi tiền cho những món đồ hào nhoáng và đắt đỏ. Phải làm việc quá nhiều với áp lực lớn càng làm trầm trọng hơn chứng nghiện mua sắm của người dân quốc đảo sư tử. Mua đồ là cách nhanh chóng và dễ dàng để "tận hưởng cuộc sống" khi họ có quá ít thời gian rảnh rỗi.

Trong một báo cáo riêng vào tháng 3 năm nay, Telus Health nhận thấy 55% công nhân địa phương thiếu các mối quan hệ đáng tin cậy ở nơi làm việc. Nó khiến họ cảm thấy bị cô lập và cô đơn. Những người lao động dưới 40 tuổi có nguy cơ cảm thấy như vậy cao hơn 50% so với những người từ 50 tuổi trở lên. Những người này cũng thường cảm thấy không có ai đủ tin tưởng để sống đúng với con người thật của mình. Khoảng 45% công nhân không nghĩ như vậy, hoặc không chắc chắn liệu họ có thể lên tiếng về những khó khăn của mình mà không bị trả thù hay sỉ nhục.

Anthea Ong, người sáng lập WorkWell Leaders, tổ chức từ thiện khuyến khích các nhà lãnh đạo nâng cao sức khỏe tinh thần cho biết: "Lần đầu tiên, chúng ta có cả một thế hệ bước vào lực lượng lao động với cái nhìn ảm đạm hơn trong mọi thước đo về hạnh phúc. Giới trẻ ngày nay đang trải qua thời kỳ bất ổn, bất an và đau khổ kéo dài, được đánh dấu bởi đại dịch, gián đoạn kinh tế và xung đột toàn cầu".

Bà Anthea Ong nói thêm rằng, vấn đề trở nên tồi tệ hơn khi những người trẻ tuổi đánh giá, so sánh thành công của họ so với hàng triệu người khác trong những bối cảnh rất khác nhau trên mạng xã hội.■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Tầm nhìn Việt Nam

● **TÙNG QUANG**

Phát biểu tại Diễn đàn Tương lai ASEAN diễn ra hôm qua 23.4 tại Hà Nội với sự tham dự của Thủ tướng Chính phủ Việt Nam Phạm Minh Chính cùng 500 đại biểu là lãnh đạo, đại diện các nước thành viên ASEAN, các tổ chức quốc tế, các chuyên gia, học giả và doanh nghiệp, Tổng Thư ký ASEAN Kao Kim Hourn khẳng định: Việt Nam có tầm nhìn xa, trông rộng.

Theo Tổng Thư ký ASEAN, việc tổ chức Diễn đàn tập trung vào tương lai của ASEAN rất phù hợp với những gì ASEAN hiện đang theo đuổi trong việc xây dựng Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN 2045. "Con người luôn có xu hướng tập trung quá mức vào những thách thức trước mắt của ngày hôm nay…, các chính phủ luôn ưu tiên tập trung vào những gì hiện đang cần và cấp bách… Nhưng một diễn đàn như thế này, một sáng kiến khởi xướng bởi thành viên của ASEAN sẽ rất hữu ích trong việc giúp ta có thể suy nghĩ thấu đáo về những gì phía trước và cần được đón đầu", ông nói.

Diễn đàn là sáng kiến của Việt Nam, của Thủ tướng Phạm Minh Chính, được lãnh đạo các nước trong khu vực hết sức hoan nghênh. Kế hoạch này đã được bắt đầu trong thời gian Việt Nam đảm nhiệm vai trò Chủ tịch ASEAN năm 2020, với việc các nhà lãnh đạo ASEAN đã thông qua Tuyên bố Hà Nội về Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN sau năm 2025 vào tháng 11.2020.

Đúng như Tổng Thư ký ASEAN đánh giá, Diễn đàn Tương lai ASEAN lần này diễn ra rất kịp thời và cấp thiết trước vô số thách thức mà khu vực và Chính phủ các nước thành viên ASEAN đang phải đối mặt. ASEAN đóng vai trò ngày càng quan trọng trong việc xác định lại các diễn biến toàn cầu, tiến trình toàn cầu. Như vậy, ASEAN không chỉ hướng nội mà phải hướng ngoại. Tuy nhiên ASEAN cần tiếp tục phải củng cố nội khối ngay cả khi hướng ra bên ngoài.

Rõ ràng, trên con đường thuận lợi nhưng không ít chông gai đó, với vị thế là thành viên chủ chốt của ASEAN về các vấn đề chính trị, an ninh, kinh tế, văn hóa và xã hội, Việt Nam đang đóng một vai trò tiên phong trong một số lĩnh vực. Và Diễn đàn Tương lai ASEAN sẽ phát huy vai trò tiên phong ở nhiều cấp độ như góp phần xây dựng Cộng đồng ASEAN, tiếp tục chính sách hợp tác của ASEAN với các đối tác bên ngoài…

Trong khi nhiều khu vực trên thế giới đang diễn biến phức tạp, khó lường, ASEAN vẫn đi trên con đường của mình, là tiếng nói đại diện cho hòa bình, là tiếng nói đại diện cho hợp tác chứ không phải xung đột, là tiếng nói ủng hộ, gắn kết chứ không phải thỏa hiệp. Và Diễn đàn lần này sẽ đóng vai trò như một cơ chế của ASEAN để hoan nghênh tất cả các ý tưởng và khuyến nghị chính sách mới. Sáng kiến của một nước nhưng mang tầm khu vực, kỳ vọng cho một tương lai tốt đẹp. ■